

Zagreb – 29. listopada 2015.

Hrvatski Telekom Rezultati za devet mjeseci do 30. rujna 2015.

Hrvatski Telekom: rast prihoda, dobiti i profitabilnosti

- *Prihodi u prvih devet mjeseci 5,2 milijarde kuna, neto dobit 730 milijuna kuna*
- *Završetak IP transformacije: HT u europskom vrhu tehnoloških lidera*

Hrvatski Telekom (Reuters: HT.ZA; Bloomberg: HTRA CZ), vodeći pružatelj telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj, objavljuje svoje nerevidirane konsolidirane rezultate za devet mjeseci zaključno s 30. rujna 2015. godine.

Prvih devet mjeseci tekuće godine u Hrvatskom Telekomu obilježio je rast svih ključnih financijskih pokazatelja. Prihodi HT-a u prvih devet mjeseci rasli su 1 % u odnosu na isto razdoblje prošle godine i iznose 5,19 milijardi kuna. Nastavljen je i rast operativne dobiti (EBITDA prije jednokratnih stavki) na 2,1 milijardu kuna odnosno povećanje od 1,5 % u odnosu na prošlu godinu. Zadržana je i visoka EBITDA marža od 40,1 %, što je povećanje u odnosu na isto razdoblje prošle godine, kada je iznosila 39,9 %. Neto dobit u prvih devet mjeseci 2015. godine iznosi 730 milijuna kuna i veća je u odnosu na prošlu godinu za 2 %.

Povećane investicije usmjerene na razvoj infrastrukture za brzi pristup internetu

Uz rast svih ključnih financijskih pokazatelja, 2015. godinu u Hrvatskom Telekomu obilježio je rast investicija. Ulaganja su u prvih devet mjeseci povećana za 18 % u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Do kraja godine HT će investirati više od milijardu i 300 milijuna kuna što je za 25 % više u odnosu na 2014. godinu.

Tri ključna područja u koja su usmjerene investicije Hrvatskog Telekoma u prvih devet mjeseci 2015. godine su razvoj mobilne i fiksne infrastrukture, povećanje kapaciteta za širokopojasni pristup internetu te završetak IP transformacije.

U prvih devet mjeseci ostvarena je pokrivenost 4G mrežom za 59 % populacije. Investicije u proširivanje pokrivenosti 4G mrežom nastavljaju se i dalje, a plan je da će do kraja godine pokrivenost 4G pokretnom mrežom s brzinama do 150Mbit/s premašiti 60 % populacije.

Investicije su nastavljene i u nepokretnoj mreži, gdje je omogućen optički pristup za 135.881 kućanstava. Do kraja godine, u nepokretnoj mreži omogućit će se širokopojasni pristup brzinama s minimalno 30 Mbp/s za 50 % kućanstava.

Strateški program Horizont, pokrenut s ciljem povećanja efikasnosti i unaprjeđenja poslovanja, proširuje se na sva područja u HT-u i nastavlja transformaciju kompanije započetu 2014. godine. Rezultati prvog vala projekata već su vidljivi u obliku ostvarenih troškovnih ušteda, poboljšanog korisničkog iskustva, uvedenih relevantnih promjena u uslugama nepokretnih i pokretnih komunikacija i iskorištenosti tehnologije.

Završava IP transformacija: HT postaje treći telekom operator u EU koji će sve svoje korisnike i usluge prebaciti u all-IP okruženje

U narednih mjesec dana planira se da će u potpunosti biti završen opsežan proces IP transformacije – modernizacije fiksne telekomunikacijske mreže, u sklopu koje će fiksni telefonski priključci svih korisnika biti migrirani na IP (Internet protokol) tehnologiju. Do sada je migrirano 1.125.969 korisnika odnosno 98 %. U projekt IP transformacije u proteklih 5 godina HT je uložio preko 400 milijuna kuna.

HT će biti treći telekom u Europskoj uniji koji će sve svoje korisnike i usluge prebaciti u all-IP mrežno okruženje.

Komentirajući rezultate za prvih devet mjeseci, **predsjednik Uprave Hrvatskog Telekoma, Davor Tomašković** istaknuo je:

„Iza nas je vrlo uspješan treći kvartal kojeg su obilježili i rast prihoda i rast profitabilnosti. Iznimno smo ponosni jer smo nakon šest godina uspjeli napraviti zaokret u poslovnim rezultatima, stabilizirani su svi ključni financijski pokazatelji te je dodatno potvrđen pozitivan trend iz prve polovice godine. I dalje smo usmjereni na povećanje investicija za razvoj infrastrukture, što nam omogućuje ponudu inovativnih proizvoda te najkvalitetnijih i najbržih usluga na hrvatskom tržištu. Uspješan završetak IP transformacije koji Hrvatski Telekom smješta u sam vrh europskih telekoma još je jedna potvrda naše pozicije apsolutnog tehnološkog lidera na hrvatskom tržištu.“

Podaci o osobama za kontakt

Hrvatski Telekom - Odnosi s investitorima

Marina Bengesz Sedmak

Elvis Knežević

Email

+ 385 1 4911 114

ir@t.ht.hr

Instinctif Partners

Kay Larsen / Adrian Duffield

+44 207 457 2020

Konferencijski poziv za analitičare i investitore održat će se istog dana u 13:00 po griničkom vremenu / 14:00 po srednoeuropskom vremenu.

Prisustvovanje konferencijskom pozivu moguće je biranjem sljedećih brojeva:

Međunarodni broj

+44 (0)1452 555 566

Besplatni broj za pozive unutar UK

0800 694 0257

Šifra konferencije

53845126

Ponavljanje dostupno do četvrtka, 5. studenoga 2015. putem:

Međunarodni broj

+44 (0)1452 550 000

Besplatni broj za pozive unutar UK

0800 953 1533

Pristupni broj

53845126

Prezentacija rezultata za prvih devet mjeseci 2015. može se preuzeti na internetskoj stranici HT-a (<http://www.t.ht.hr/investitori/>).

1. Pregled

1.1 Uvod

HT Grupa nastavlja ostvarivati dobar napredak

HT Grupa zadržala je vodeći položaj na hrvatskom telekomunikacijskom tržištu u svim područjima svojeg poslovanja u prvih devet mjeseci 2015. usprkos pritisku konkurencije, a istovremeno je unaprijedila trendove prihoda i EBITDA-e u odnosu na isto razdoblje 2014, bilježeći rast za prvih devet mjeseci u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

1.2 Pregled tržišta

Tržište nepokretnih komunikacija

Trend konsolidacije tržišta nepokretnih telekomunikacija nastavlja se i u 2015. U rujnu 2015. Vipnet je završio proces stjecanja poslovanja Amisa u Hrvatskoj, dok je Metronet, pružatelj nepokretnih telekomunikacijskih usluga i ICT-a, odlučio prodati svoje dionice na Zagrebačkoj burzi.

Zamjena govornih usluga i prometa u nepokretnoj mreži govornim uslugama i prometom u pokretnoj mreži imala je znatan učinak na broj priključaka u nepokretnoj mreži i trend prihoda. Prema izvješću Agencije za drugo tromjesečje 2015.¹, broj minuta korištenja u nepokretnoj mreži bio je manji za 16,7% u drugom tromjesečju 2015. u odnosu na drugo tromjesečje 2014.

HT Grupa uspješno je zadržala vodeći položaj na tržištu nepokretnih komunikacija pokretanjem novih inovativnih usluga kao što je HT Business Connect, što je odraz stalne predanosti Grupe uslugama visoke kvalitete i unaprjeđenju ponuda.

Pokretne telekomunikacije

Mjereno brojem SIM kartica, tržište pokretnih telekomunikacija povećalo se tijekom ljeta pod utjecajem ljetnih posjetitelja koji dolaze u Hrvatsku na godišnji odmor. Procijenjena stopa penetracije SIM-ova u pokretnoj mreži na kraju rujna 2015. bila je 119%. Udjel HT-a u ukupnom broju korisnika pokretnih komunikacija je bio 46,3% na kraju rujna 2015.

---

¹ Izvor: Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti

Tržište pokretnih komunikacija obilježeno je sve intenzivnijim tržišnim natjecanjem između tri operatora pokretne mreže i regulatornim mjerama koje utječu na prihode od pokretnih komunikacija. Sa širenjem videousluga i glazbenih usluga, korisnici se u sve većoj mjeri služe pametnim telefonima i tabletima za zabavu, rad i društvenu interakciju. Navedeno utječe na trend uporabe govornih usluga, usluga slanja i primanja poruka te podatkovnih usluga u pokretnoj mreži: rastući trend broja minuta uporabe (MOU) u pokretnoj mreži usporava, uporaba SMS poruka opada, dok se potražnja za podatkovnim uslugama povećava potaknuta proširenjem pokrivenosti 4G mrežom.

U drugom tromjesečju 2015. broj minuta uporabe (MOU) na hrvatskom tržištu pokretnih komunikacija bio je veći na godišnjoj razini za samo 0,9%. Nastavlja se padajući trend broja poslanih SMS-ova uz zabilježeno godišnje smanjenje od 8,5% u drugom tromjesečju u 2015.²

Prema Hrvatskoj regulatornoj agenciji za mrežne djelatnosti³, podatkovni promet u pokretnoj mreži dosegao je 14,5 milijuna GB u prvoj polovici 2015.

Internet i plaćena televizija

Na kraju lipnja 2015. Hrvatska je imala 966.045 širokopolasnih priključaka u nepokretnoj mreži. Hrvatsko tržište širokopolasnih usluga u nepokretnoj mreži i dalje bilježi rastući trend uz godišnju stopu rasta od 3,1% u drugom tromjesečju 2015.⁵

Svojim paketima Ultra MAX za usluge optičke mreže HT je zadržao vodeći položaj na tržištu širokopolasnih usluga. Paketi širokopolasnih usluga temelje se na FTTH tehnologiji (optičko vlakno do doma) i nude deset puta veću brzinu u odnosu na pakete za ADSL.

HT Grupa snažno je usredotočena na daljnji razvoj mrežne infrastrukture te povećanje kapaciteta i dostupnosti širokopolasnog pristupa kako bi zadržala položaj najvećeg operatora širokopolasnih usluga u nepokretnoj mreži u Hrvatskoj.

HT Grupa imala je 603.240 širokopolasnih pristupnih linija na kraju rujna 2015.

Hrvatsko tržište plaćene televizije izuzetno je konkurentno rastuće tržište. Tržište plaćene televizije povećalo se za 3,2% u drugom tromjesečju 2015. i doseglo je brojku od 747.340 korisnika⁵.

Podatkovne usluge

HT Grupa zadržala je vodeći položaj na tržištu podatkovnih usluga koje prelazi s tradicionalnih podatkovnih usluga na jeftinije usluge temeljene na IP-u. Iako je tržište podatkovnih usluga relativno malo, ono predstavlja važnu uslugu za poslovne korisnike.

---

² Izvor: Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti

³ Izvor: Razgovor s g. Draženom Lučićem, predsjednikom Vijeća Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, objavljen na web-portalu ICT Business 7. listopada 2015.

Veleprodaja

Nakon liberalizacije tržišta nepokretnih komunikacija potražnja alternativnih operatora za infrastrukturnim uslugama ostala je visoka i u trećem tromjesečju 2015. s glavnim fokusom na širokopojasne usluge. Broj korisnika veleprodajnih širokopojasnih usluga (BSA-a i samostalnog BSA-a) povećao se na 95.233 na kraju rujna 2015. (povećanje od 44,9% u odnosu na isto razdoblje 2014.). Zbog velikog odljeva i prelaska na širokopojasne usluge, broj usluga izdvojene lokalne petlje (ULL) i broj najma korisničke linije (WLR) smanjili su se, te su na kraju razdoblja iznosili 158.841 ULL pristup i 107.669 WLR-ova.

Od travnja 2015. deregulirane su veleprodajne cijene završavanja međunarodnog prometa iz zemalja izvan EU-a u nepokretnim i pokretnim mrežama HT-a. Nakon deregulacije određene su cijene na komercijalnoj osnovi, što je dovelo do stvaranja dodatnih prihoda.

ICT

Prema društvu IDC Adriatics⁴, u 2015. očekuje se rast hrvatskog tržišta ICT-a od 2,9%. Očekuje se rast svih segmenata hrvatskog ICT tržišta tijekom 2015. Najsnažniji se rast očekuje u području paketa softvera (5,1%), potom IT usluga (3,4%) i hardvera (1,9%).

HT Grupa pozicionirana je u sva tri segmenta pružajući standardne i prilagođene usluge, uz fokus na poslovanje s većom maržom, odnosno na usluge u oblaku i upravljane usluge.

1.3 Gospodarsko okruženje

Blagi oporavak hrvatskog gospodarstva u 2015.

U drugom tromjesečju 2015. hrvatski je BDP nastavio rasti (za 1,2% na godišnjoj osnovi) te su sve komponente BDP-a zabilježile rast, osobito izvoz i osobna potrošnja. Očekuje se blagi rast makroekonomskih ključnih pokazatelja uspjeha do kraja 2015.⁵

Zabilježeni su povoljni trendovi na tržištu rada u trećem tromjesečju 2015. zbog sezonskog učinka privremenog zapošljavanja tijekom turističke sezone. Zabilježena stopa nezaposlenosti u kolovozu 2015. smanjena je na 15,9%, što predstavlja smanjenje od 1,6 postotnih bodova⁶ u odnosu na kolovoz 2014. Iako su pozitivni trendovi ohrabrujući, oni nisu dovoljni za održivi oporavak tržišta rada.

U drugom tromjesečju 2015. realna se privatna potrošnja povećala za 0,6% u odnosu na drugo tromjesečje 2014. kao posljedica većeg raspoloživog neto dohotka, niske stope inflacije i dobre turističke predsezone¹. Za srpanj 2015. prijavljen je prosječni neto dohodak u iznosu od 5.716 kuna, što predstavlja realno povećanje od 3,8% u odnosu na srpanj 2014.² U kolovozu 2015. inflacija je u

⁴ Izvor: Prognoza za hrvatsko IT tržište u razdoblju od 2015. do 2019. i udjeli dobavljača u 2014., IDC Adriatics, lipanj 2015.

⁵ Izvor: Tromjesečno izvješće RBA-a br. 59, Raiffeisenovo istraživanje, listopad 2015.

⁶ Izvor: Državni zavod za statistiku

Hrvatskoj, mjerena indeksom potrošačkih cijena (CPI), bila manja za 0,6% u odnosu na razinu CPI-ja u kolovozu 2014.² Očekujemo deflaciju u najvećem broju mjeseci tijekom 2015.

1.4 Regulatorno okruženje

Deregulacija cijena završavanja poziva u pokretnoj i nepokretnoj mreži (MTR/FTR) izvan EU-a/EGP-a

U skladu s Odlukom HAKOM-a od 30. ožujka 2015., MTR-ovi/FTR-ovi ostaju regulirani s cijenama koje se primjenjuju od 1. siječnja 2015.

MTR-ovi/FTR-ovi za pozive upućene s brojeva koji pripadaju međunarodnim operatorima izvan EU-a/EGP-a i za pozive bez broja te FTR-ovi na nacionalnoj razini isključeni su iz daljnje regulacije. Nakon navedene odluke deregulirani MTR-ovi/FTR-ovi primjenjuju se od 1. travnja 2015.

Regulacija započinjanja poziva u nepokretnoj mreži

HAKOM je 30. ožujka 2015. donio odluku o reguliranom započinjanju poziva u nepokretnoj mreži. Regulacija započinjanja poziva u nepokretnoj mreži primjenjuje se na međupovezivanje na lokalnoj i regionalnoj razini, dok je međupovezivanje na nacionalnoj razini isključeno iz regulacije. Nove regulirane cijene započinjanja prometa u nepokretnoj mreži primjenjuju se od 1. svibnja 2015. (smanjenje od 43%).

IP međupovezivanje

HAKOM je 28. svibnja 2015. donio odluku kojom se utvrđuju tehnički i regulatorni uvjeti IP međupovezivanja⁷. IP međupovezivanje mora se realizirati na zahtjev alternativnog operatora po cijenama primjenjivim na PSTN/TDM međupovezivanje.

Analize veleprodajnih tržišta iznajmljenih vodova

Nakon javne rasprave i prethodne obavijesti Europskoj komisiji HAKOM je 29. srpnja 2015. donio konačne odluke o analizi:

- tržišta veleprodajnih prijenosnih segmenata iznajmljenih vodova⁸ koje podliježe deregulaciji (tržišta 14.) i
- tržišta veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji⁹ (tržišta 4.) koje podliježe regulaciji.

⁷ SIP signalizacija, tijela poruke, podržane oznake mogućnosti SIP ekstenzija, format identifikacije, parametri adrese, signalizacijski mod, upravljanje medijskom sesijom, kodeci, domene, usmjeravanje, obračun prometa, ispitivanje, kvaliteta usluge, troškovi IP međupovezivanja, vodovi za međupovezivanje, rok za realizaciju IP međupovezivanja.

⁸ U skladu s prijedlogom HAKOM-a, tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata iznajmljenih vodova uključuje iznajmljene vodove (Ethernet, xWDM i tradicionalne digitalne (SDH, PDH, (S)HDSL) iznajmljene vodove) između 16 gradova u Hrvatskoj u kojima uz HT još najmanje dva operatora (ili društva kćeri HT-a) pružaju veleprodajne iznajmljene vodove.

U skladu s nacrtom odluke HAKOM-a, HT u biti ostaje operator sa znatnom tržišnom snagom na tržištu iznajmljenih vodova uz primjenu već postojećih mjera¹⁰.

Analiza tržišta veleprodajnog pristupa

Nakon javne rasprave i prethodne obavijesti Europskoj komisiji HAKOM je 9. srpnja 2015. donio konačne odluke o analizi tržišta veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji (tržišta 3.a) i veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za masovno tržište (tržišta 3.b).

U skladu s odlukom HAKOM-a, HT i njegova društva kćeri Iskon i Optima Telekom ostaju operatori sa znatnom tržišnom snagom na mjerodavnim tržištima uz primjenu već postojećih mjera¹¹. Pored toga, navedenom je odlukom uvedena regulatorna obveza MSQ ispitivanja na maloprodajnim tržištima.

Deregulacija tržišta maloprodaje širokopojasnog pristupa internetu i IPTV tržišta

Nakon javne rasprave i prethodne obavijesti Europskoj komisiji HAKOM je 9. srpnja 2015. donio konačnu odluku o deregulaciji tržišta maloprodaje širokopojasnog pristupa internet i usko povezanog tržišta prijenosa televizijskih programa uz plaćanje naknade koja se primjenjuje na HT i njegova društva kćeri Iskon i Optimu.

Iako je tržište konačno deregulirano, posljedice za HT u biti su sljedeće:

- deregulacija trajanja i učestalosti promotivnih ponuda i
- kraći rokovi za prethodnu obavijest o novim ponudama HAKOM-u (8 umjesto 45 dana uz prijelazno razdoblje od 5 mjeseci s prethodnom obaviješću od 30 dana).

HT je određen operatorom univerzalnih usluga

Na temelju odluke HAKOM-a od 23. rujna 2015. HT ostaje operatorom univerzalnih usluga za sljedeće razdoblje od četiri godine (od 29. studenoga 2015. do 29. studenoga 2019.). HT je dužan pružati većinu univerzalnih usluga, uključujući pristup javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji i internetske usluge pri brzini od 1 Mbit/s kao najvažnije univerzalne usluge¹². Na temelju iste odluke HT više nije dužan osigurati pristup službi davanja obavijesti (informacija) o brojevima pretplatnika (služba 118xxx)¹³.

---

⁹ Sve usluge iznajmljenih vodova (Ethernet, xWDM i tradicionalni digitalni (SDH, PDH, (S)HDSL) iznajmljeni vodovi) osim veleprodajnih prijenosnih segmenata iznajmljenih vodova.

¹⁰ Regulatorne obveze pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže, nediskriminacije, transparentnosti, nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva te računovodstvenog razdvajanja.

¹¹ HT-ove regulatorne obveze pristupa, nediskriminacije, transparentnosti, nadzora cijena, vođenja troškovnog računovodstva i računovodstvenog razdvajanja. Obveze vođenja troškovnog računovodstva i računovodstvenog razdvajanja primjenjuju se i na Iskon i Optimu.

¹² Univerzalne usluge koje je HT dužan pružati: pristup javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji, postavljanje javnih telefonskih govornica, posebne mjere za osobe s invaliditetom i posebni cjenovni sustavi prilagođeni potrebama socijalno ugroženih skupina krajnjih korisnika usluga.

¹³ Tu će uslugu pružati drugi operator univerzalnih usluga – Imenik d.o.o.

Nove javne rasprave o analizi mjerodavnog tržišta koje je otvorio HAKOM

HAKOM je 24. rujna 2015. otvorio sljedeću javnu raspravu o analizi mjerodavnog tržišta:

1. Određivanje mjesečna naknade za ULL uslugu

HAKOM je pokrenuo postupak za izmjenu objavljenog prijedloga nacrtu odluke kojom se utvrđuje mogućnost da HT poveća postojeću cijenu ULL-a (43,61 kuna (5,81 euro) na cijenu ULL-a temeljenu na trošku u iznosu od 57,30 kuna (7,64 eura) koja je utvrđena odlukom HAKOM-a od 18. prosinca 2013.

U svojem prijedlogu HAKOM utvrđuje mogućnost povećanja u postupku koji se sastoji od sljedeća dva koraka:

- povećanje cijene ULL-a na 48,61 kunu (6,41 euro) može se primijeniti šest mjeseci od datuma donošenja konačne odluke HAKOM-a o povećanju (očekivani je datum 1. srpnja 2016.),
- povećanje cijene ULL-a na 57,30 kuna (7,64 eura) može se primijeniti 18 mjeseci od datuma donošenja konačne odluke HAKOM-a o povećanju (očekivani je datum 1. srpnja 2017.)

Bez obzira na gore navedeno, HAKOM zadržava pravo izračuna novog troška ULL usluge u prvom tromjesečju 2016. koji bi mogao utjecati na sadašnju cijenu ULL-a temeljenu na trošku.

Povećanje cijene ULL-a posljedično će dovesti to povećanja cijene NBSA-a.

1.5 Promjene u izvješćivanju o podacima o poslovanju

U 2014. godini Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je dopustila koncentraciju HT-a i Optima Telekoma na temelju prijedloga za financijsku rekonstrukciju i rekonstrukciju poslovanja Optima Telekoma u okviru postupka predstečajne nagodbe. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdila je skup mjera kojima je definirala pravila ponašanja za HT u odnosu na upravljanje i kontrolu Optima Telekoma, među kojima je i uspostava takozvanog „kineskog zida“ između zaposlenika Optima Telekoma i HT-ovih zaposlenika uključenih u poslovanje Optima Telekoma, a u vezi sa svim osjetljivim poslovnim podacima, uz iznimku izvješćivanja o financijskim podacima potrebnima za konsolidaciju. Sukladno tome, konsolidiraju se samo financijska izvješća od 1. srpnja 2014., dok se zbog ograničenog pristupa informacijama Optima Telekoma nefinancijski ključni pokazatelji učinka (KPU) ne konsolidiraju u rezultatima Grupe.

1.6 Sažetak ključnih financijskih pokazatelja

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Ukupni prihod	1,854	1,885	1.7%	5,141	5,190	0.9%
EBITDA prije jednokratnih stavki	769	773	0.5%	2,049	2,080	1.5%
Jednokratne stavke	25	7	-73.3%	115	87	-23.9%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	744	766	3.0%	1,934	1,992	3.0%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	391	401	2.5%	922	918	-0.4%
Neto dobit	315	324	2.9%	717	730	1.9%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	41.5%	41.0%	-0.5 p.p.	39.9%	40.1%	0.2 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	40.1%	40.6%	0.5 p.p.	37.6%	38.4%	0.8 p.p.
Marža EBIT-a	21.1%	21.3%	0.2 p.p.	17.9%	17.7%	-0.2 p.p.
Marža neto dobiti	17.0%	17.2%	0.2 p.p.	13.9%	14.1%	0.1 p.p.

u milijunima kuna	31. pro. 2014.	30. ruj. 2015.	promjena
Novac u banci i blagajni			2,192
Ukupna imovina			13,835
Ukupni kapital i rezerve			11,235
			2,715
			13,399
			11,385
			23.9%
			-3.2%
			1.3%

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	671	881	31.3%	1,571	1,693	7.8%

SEGMENT PRIVATNIH KORISNIKA

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Ukupni prihod	1,015	987	-2.8%	2,948	2,825	-4.2%
EBITDA doprinos	705	681	-3.3%	2,025	1,975	-2.5%

SEGMENT POSLOVNIH KORISNIKA

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Ukupni prihod	725	793	9.3%	2,080	2,042	-1.8%
EBITDA doprinos	385	400	3.9%	1,069	1,036	-3.1%

MREŽA I FUNKCIJE PODRŠKE

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
EBITDA doprinos	-376	-366	2.8%	-1,100	-1,099	0.1%

SEGMENT OPTIMA TELEKOM KONSOLIDIRANO*

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Ukupni prihod	113	105	-7.1%	113	323	185.1%
EBITDA doprinos	55	57	4.0%	55	168	205.6%

*Napomena: Financijski rezultati Optima Telekoma konsolidiraju se od 1. srpnja 2014. stoga doprinos Optima Telekoma u tri tromjesečja 2014. godine uključuje rezultat razdoblja od tri mjeseca, dok u tri tromjesečja 2015. uključuje rezultat za devet mjeseci. Konsolidirani segment Optime ne uključuje ukupan učinak konsolidacije Optima Telekoma jer su interne transakcije na strani HT-a d.d. i Iskona uključene u segmente poslovnih i privatnih korisnika. Uzimajući u obzir učinak internih transakcija, neto doprinos Optima Telekoma prihodima Grupe HT za tri tromjesečja 2015. iznosi 225 milijuna kuna, dok je za tri tromjesečja 2014. godine iznosio 77 milijuna kuna. Odgovarajući doprinos EBITDA-i za tri tromjesečja 2015. iznosi 78 milijuna kuna, dok je za tri tromjesečja 2014. godine iznosio 21 milijun kuna.

1.7 Informacije o tečaju

	Kuna prema euru		Kuna prema amer.dolaru	
	Prosječno	Na kraju razdoblja	Prosječno	Na kraju razdoblja
Prvih devet mjeseci 2014.	7.62	7.63	5.62	6.02
Prvih devet mjeseci 2015.	7.60	7.63	6.82	6.79

2. Pregled poslovanja

Ključni podaci o redovnom poslovanju	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Mobilni korisnici u 000						
Broj korisnika	2,332	2,323	-0.4%	2,332	2,323	-0.4%
- Privatni	1,857	1,840	-0.9%	1,857	1,840	-0.9%
- Poslovni	475	483	1.8%	475	483	1.8%
Broj postpaid korisnika	1,089	1,112	2.2%	1,089	1,112	2.2%
Broj prepaid korisnika	1,244	1,211	-2.6%	1,244	1,211	-2.6%
Minute korištenja (MOU) po prosječnom korisniku	191	198	3.5%	188	195	3.9%
- Privatni	174	181	3.7%	171	178	4.2%
- Poslovni	259	264	1.8%	253	258	1.8%
Prosječni ARPU (mjesečni prosjek za period u HRK)	81	78	-4.1%	80	75	-5.3%
- Privatni	71	69	-3.2%	70	66	-5.0%
- Poslovni	120	112	-7.2%	118	110	-7.2%
ARPU izuzimajući govorne usluge (mjesečni prosjek za period u HRK)	34	37	8.2%	34	35	5.4%

SAC po bruto broju novih korisnika	111	76	-31.7%	131	88	-32.6%
Stopa odljeva korisnika (%)	2.8	2.2	-0.6 p.p.	2.6	2.3	-0.4 p.p.
Penetracija (%) ¹⁾	118	119	0.4 p.p.	118	119	0.4 p.p.
Tržišni udio korisnika (%) ¹⁾	46	46	0.0 p.p.	46	46	0.0 p.p.
Podatkovni korisnici	1,405	1,491	6.1%	1,405	1,491	6.1%
Smartphone korisnici (%) ²⁾	35	47	11.4 p.p.	35	47	11.4 p.p.
Smartphone prodani telefoni (%) ³⁾	73	78	5.0 p.p.	73	78	5.0 p.p.

1) Izvor: objavljeno VIPnet kvartalno izvješće za 3. kv. 2015., Tele2 kvartalno izvješće za 3 kv. 2015.

2) Broj korisnika koji koriste smartphone uređaje u odnosu na ukupni broj mobilnih korisnika

3) Broj prodanih smartphone uređaja u odnosu na ukupan broj prodanih uređaja (samo postpaid korisnici)

Ključni podaci o redovnom poslovanju	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Korisnici nepokretnih usluga u 000						
Ukupne telefonske linije - maloprodaja¹⁾	1,067	996	-6.7%	1,067	996	-6.7%
- Privatni	926	873	-5.7%	926	873	-5.7%
- Poslovni	141	123	-13.2%	141	123	-13.2%
Ukupne telefonske linije - veleprodaja (WLR - najam korisničke linije)	118	108	-8.6%	118	108	-8.6%
- Privatni	103	97	-5.9%	103	97	-5.9%
- Poslovni	15	11	-27.3%	15	11	-27.3%
Ukupni promet (milijuni minuta)⁵⁾	361	308	-14.7%	1,180	986	-16.4%
- Privatni	296	261	-11.9%	963	833	-13.6%
- Poslovni	65	47	-27.2%	217	154	-29.1%
ARPA govornih usluga po pristupu (mjesečni prosjek za period u HRK)²⁾	94	88	-6.6%	95	88	-6.9%
- Privatni	84	79	-5.9%	84	79	-5.7%
- Poslovni	161	151	-5.9%	164	152	-7.4%
IP linije/korisnici 000						
Širokopoljasne pristupne linije - maloprodaja³⁾	617	603	-2.3%	617	603	-2.3%
- Privatni	514	504	-1.9%	514	504	-1.9%
- Poslovni	104	99	-4.2%	104	99	-4.2%
Širokopoljasne pristupne linije - veleprodaja⁴⁾	66	95	44.9%	66	95	44.9%
- Poslovni	66	95	44.9%	66	95	44.9%
TV korisnici	393	385	-2.1%	393	385	-2.1%
- Privatni	370	362	-2.2%	370	362	-2.2%
- Poslovni	23	23	0.3%	23	23	0.3%

od toga IPTV	335	318	-5.1%	335	318	-5.1%
- Privatni	314	297	-5.3%	314	297	-5.3%
- Poslovni	21	20	-2.3%	21	20	-2.3%
od toga kabelska TV	6	6	-0.4%	6	6	-0.4%
- Privatni	6	6	-0.4%	6	6	-0.4%
- Poslovni	0	0	-4.2%	0	0	-4.2%
od toga Satelitska TV	53	61	16.7%	53	61	16.7%
- Privatni	50	59	16.3%	50	59	16.3%
- Poslovni	2	3	26.4%	2	3	26.4%
Korisnici stalne Internet linije	2	2	11.4%	2	2	11.4%
VPN pristupne točke	5	5	12.3%	5	5	12.3%
ARPA za širokopojasne pristupne linije - maloprodaja (mjesečni prosjek za period u HRK)	128	128	-0.5%	126	127	0.2%
- Privatni	126	125	-1.1%	125	124	-0.5%
- Poslovni	138	142	2.7%	136	140	3.4%
TV ARPU (mjesečni prosjek za period u HRK)	80	82	2.4%	80	81	1.1%
- Privatni	79	81	1.9%	79	80	0.7%
- Poslovni	98	106	8.2%	96	102	5.8%
Podatkovne sluge u 000						
Broj linija	5	5	4.3%	5	5	4.3%
Veleprodajne usluge/korisnici u 000						
CPS (predodabir operatora)	16	10	-40.4%	16	10	-40.4%
NP (prenosivost broja) (korisnici/broj)	767	864	12.7%	767	864	12.7%
ULL (izdvojena lokalna petlja)	170	159	-6.8%	170	159	-6.8%

- 1) Uključuje PSTN, FGSM i stare PSTN Voice korisnike migrirane na IP platformu; javne telefonske govornice nisu uključene
- 2) Ukupan promet ostvaren od fiksnih maloprodajnih priključaka kao što je definirano u bilješki 1.
- 3) Javne telefonske govornice nisu uključene
- 4) Uključuje ADSL, FTTH i Naked DSL
- 5) Uključuje Naked Bitstream + Bitstream

Napomena: Optima Telekom nefinancijski KPU nisu integrirani u rezultatima Grupe zbog ograničenog pristupa Optima Telekom informacijama kao rezultat „kineskog zida“ uvedenog od strane regulatora

GLAVNA POSTIGNUĆA POSLOVANJA

FINANCIJSKA

- Prihodi su bili za 49 milijuna kuna, odnosno 0,9% veći od prihoda ostvarenih u 2014. godini, uglavnom zbog doprinosa Optima Telekoma i ICT-a. Bez doprinosa Optima Telekoma, zabilježen je pad u iznosu od 100 milijuna kuna, odnosno 2,0% uglavnom zbog prihoda od

- govornih usluga. Ali nakon preokreta trenda prihodi bilježe rast od 35 milijuna kuna, odnosno 2,0% u pojedinačnom trećem tromjesečju, čak i bez Optima Telekoma.
- EBITDA prije jednokratnih stavki i dalje raste te bilježi povećanje od 31 milijun kuna, odnosno 1,5% u odnosu na isto razdoblje prošle godine. U 2015. godini bez Optima Telekoma trend smanjenja pada EBITDA-e znatno je usporen i iznosi 1,3% u odnosu na smanjenje od 8,4% u 2014. godini. Visoka marža EBITDA-e zadržana je na 40,1%, što je blago povećanje u odnosu na 39,9% u prošloj godini.
  - Realizacija kapitalnih ulaganja u 2014. godini bila je veća za 131 milijun kuna, odnosno 17,9% s fokusom na daljnji razvoj mrežne infrastrukture, širokopojasnog pristupa i IP transformacije s ciljem osiguravanja kontinuiteta poslovanja i dugotrajne održivosti tržišnog položaja.

OPERATIVNA

- Nastavljaju se transformacijske inicijative s fokusom na upravljanje troškovima i dugoročno tržišno pozicioniranje. Strateški program Horizont obuhvaća sva područja u HT-u. Rezultati projekata u prvom valu već su vidljivi u poboljšanju korisničkog iskustva, uvedene su bitne promjene u uslugama u nepokretnoj i pokretnoj mreži i poboljšana je iskorištenost FTTH VDSL tehnologije.
- Uvođenje 4G mreže uspješno se nastavlja
- U pokretnoj mreži povećana je propusnost pri preuzimanju do 150 Mbps, a u nepokretnoj mreži omogućen je optički pristup za 135.881 domaćinstvo i 89,8% pristupnih čvorišta opremljenih VDSL tehnologijom.
- Pokrenute su nove preoblikovane *postpaid* tarife (Najbolje tarife) kao i portfelj usluga u *prepaid* segmentu s boljim korisničkim uslugama.
- Dodatno je poboljšana i obogaćena konvergentna usluga MAXobitelj.

Pokretne telekomunikacije

Baza korisnika pokretnih komunikacija smanjila se za 0,4%, s 2.332 tisuće korisnika na kraju rujna 2014. na 2.323 tisuće korisnika na kraju rujna 2015. godine u segmentu privatnih korisnika (0,9%), ponajprije kao rezultat općenito agresivnih ponuda konkurenata na tržištu i smanjenja broja korisnika s dvije SIM kartice zbog nastavka trenda povoljnih ponuda za neograničeni promet i međumrežne usluge. Smanjenje baze privatnih korisnika djelomično je neutralizirano povećanjem u segmentu poslovnih korisnika, ponajprije kao rezultat pokretanja novih atraktivnih Najboljih tarifa u pokretnoj mreži te rasta u segmentima M2M i mobilnog interneta.

Broj *postpaid* korisnika bio je veći za 2,2% u odnosu na kraj rujna 2014. u segmentu privatnih (za 2,5%) i poslovnih korisnika (za 1,6%). To je bio rezultat općeg poticanja uspješnih i atraktivnih tarifa i mobilnih uređaja, kao i ponuda tarifa Mobile net.

Početak svibnja HT je predstavio nove pretplatničke planove pod nazivom Najbolje tarife, koje su u potpunosti prilagođene svim potrebama HT-ovih korisnika i obogaćene brojnim pogodnostima (u tarife su uključene 4G brzina i dodatne usluge). Pokretanje Najboljih tarifa bilo je popraćeno medijskom kampanjom „ISPLATI SE IMATI NAJBRŽU MREŽU I NOVE, NAJBOLJE TARIFE“. Pametni telefoni koji se služe mrežom 4G / tehnologijom LTE (*Long Term Evolution*) i tableti kao što je

Samsung Galaxy Tab4 10.1 LTE, idealan uređaj za doživljaj najbržeg pristupa internetu brzinom od 150 Mbps, bili su dostupni u okviru atraktivnih Najboljih Mobile net tarifa. Nadalje, u okviru Najboljih tarifa korisnici se mogu odlučiti za dodatne usluge kao što su MAXtv To Go, Navigacija ili Pomoć na cesti bez naknade.

Od sredine veljače HT je udvostručio maksimalnu brzinu pristupa internetu u svojoj pokretnoj mreži 4G sa 75 Mbps na 150 Mbps, koja je sada dostupna velikom broju stanovnika Hrvatske. Dvostruko većom brzinom korisnicima se nude brojne nove usluge koje se odnose na televiziju uživo, HD video *streaming* i *online* igre. HT je predstavio svoju novu brzinu 4G

LTE mreže na događaju održanom u veljači na Cvjetnom trgu u Zagrebu i nastavo je s proširenjem i intenzivnim razvojem 4G mreže.

Nezavisna usporedna mjerenja u lipnju potvrdila su HT pokretnu mrežu kao najbolju u Hrvatskoj koja pruža najbrži internet u pokretnoj mreži i najbolju govornu uslugu u pokretnoj mreži među svim mrežama u Hrvatskoj (*Best In Test* certifikat društva P3).

HT je u travnju pokrenuo prodaju mobilnih uređaja Samsung Galaxy S6 i Samsung Galaxy S6 Edge koji su predstavljeni početkom ožujka na Svjetskom kongresu pokretnih komunikacija (*Mobile World Congress*) 2015. u Barceloni. Od 4. rujna u T-centrima i *web*-dućanu HT-a dostupan je Samsung Galaxy S6 Edge +, unapređenje jedinstvenog i inovativnog dizajna mobilnog uređaja Galaxy S6 Edge s većim zaslonom, izvanrednim performansama i odličnim funkcionalnostima. Uređaje iPhone 6s i iPhone 6s Plus, predstavljene u rujnu, korisnici od ovog listopada mogu rezervirati i predbilježiti se na njih u HT-u. Pored toga, HT je u svoju bogatu ponudu pametnih telefona nedavno uvrstio i mobilne uređaje marke Huawei koji dolaze uz atraktivne poklone i uz popust do 600 kuna.

Od srpnja 2015. korisnicima pokretnih usluga HT-a na raspolaganju je nova usluga s dodanom vrijednošću Pomoć u kući, koja im pomaže u rješavanju problema u kućanstvu u hitnim slučajevima. Usluga je bez naknade dostupna korisnicima određenih Najboljih tarifa; za ostale pretplatnike cijena je samo 12 kuna mjesečno. Ukupna vrijednost usluge uključuje rad majstora do iznosa od 1.500 kuna, dok je godišnji trošak opcije maksimalno 144 kuna.

Na kraju rujna 2015. broj *prepaid* korisnika bio je manji za 2,6% u odnosu na kraj rujna 2014. zbog općeg pada *prepaid* tržišta i snažnog tržišnog natjecanja. S ciljem ublažavanja neprekidnog pada ulažu se stalni naponi u vezi s prijenosom broja u pokretnoj mreži (MNP) i zadržavanjem korisnika u *prepaid* segmentu uz fokus na dodatnu vrijednost. U drugom tromjesečju 2015. pokrenute su nove preoblikovane T *prepaid* tarife i opcije, u okviru kojih su uvedene tri nove opcije i Internet dan 4G. Pored toga, HT je u trećem tromjesečju promovirao opciju Sve u okviru koje se nudi dvostruka količina minuta, poruka i podatkovnog prometa po istoj cijeni. HT je pripremio posebnu ponudu za turiste ovog ljeta: paket za neograničeno surfanje 4G brzinom u Hrvatskoj po cijeni od 85 kuna.

Pokrenuta je nova atraktivna medijska kampanja za Simpu Zmajaska opcija – 3.000 jedinica za 59 kuna mjesečno ili 17,50 kuna tjedno. SIMPA korisnici mogu odabrati kako žele potrošiti 3.000 jedinica kombinirajući minute, SMS poruke i gigabajte. Navedena je kampanja bila dodatno popraćena posebnom ponudom mobilnog uređaja Microsoft Lumia 535 i popularnih tenisica Startas koje

korisnici mogu sami obojati i prilagoditi svojem stilu i ukusu po cijeni od 648 kuna s uključenih 598 kuna na Simpa računu, za kupovinu u Simpinom *web*-dućanu.

Bonbon je nastavio s osiguravanjem dodatne vrijednosti korisnicima, ovog puta novom medijskom kampanjom s popustima na L i XL pakete. Novi *postpaid* korisnici još uvijek mogu dobiti, uz druge dobro poznate pogodnosti bonbona, 1.000 minuta poziva i 1.000 SMS-ova do 2020. godine i mogu postaviti limit potrošnje u skladu sa svojim mogućnostima.

Sredinom lipnja Multiplus mobile uveo je novu promotivnu ponudu u okviru koje se mogu ostvariti dodatne minute i popusti na pakete podatkovnih usluga u pokretnoj mreži u zamjenu za prikupljene bodove na Multiplus kartici.

U tri tromjesečja 2015. broj minuta uporabe po prosječnom korisniku bio je veći za 3,9% u odnosu na isto razdoblje prošle godine zahvaljujući uvođenju ponuda neograničenog prometa i ponuda paketa s velikim brojem minuta u sklopu *postpaid* i *prepaid* tarifa, što je u skladu s općim tržišnim trendovima.

Prosječni je ARPU za tri tromjesečja 2015. bio manji za 5,3% u odnosu na isto razdoblje prošle godine kao rezultat vrlo konkurentnog tržišta pod utjecajem atraktivnih ponuda za korisnike. Pored toga, na razvoj ARPU-a utjecali su i gospodarska situacija te daljnji propisi EU-a koji se odnose na cijene roaminga.

S ciljem promjene sadašnjeg trenda i utjecaja na oporavak tržišta, HT je pokrenuo nove vrhunske cjenovne tarife u pokretnoj mreži nazvane „Najbolje“.

Nepokretna mreža

Baza privatnih korisnika nepokretne mreže HT Grupe razvija se u skladu s općim trendovima na telekomunikacijskom tržištu (zamjena nepokretne telefonije pokretnom telefonijom i IP-om), a ukupan broj pristupnih linija na kraju rujna iznosio je 996 tisuća, što je bilo za 6,7% manje nego prošle godine.

Pad, zabilježen u oba segmenta, bio je poduprijet regulacijom i intenzivnijim tržišnim natjecanjem. Međutim, HT Grupa nastavlja s proaktivnim i reaktivnim ponudama i aktivnostima za sprječavanje odljeva korisnika.

S ciljem ublažavanja stalnog pada, uvedena je promotivna ponuda za nepokretne komunikacije kojom se nudi telefonski priključak za 1 kunu uz ugovornu obvezu od 24 mjeseca, a koja je popraćena atraktivnim tarifama za nepokretne komunikacije Halo Non stop.

Korisnici nepokretne telefonije ostvarili su 986 milijuna minuta u tri tromjesečja 2015. To je bilo 16,4% manje nego u istom razdoblju prošle godine kao posljedica smanjenja korisničke baze i zamjene nepokretne telefonije pokretnom.

ARPA za govorne usluge u nepokretnoj mreži bila je manja za 6,9% u odnosu na tri tromjesečja 2014. kao rezultat gore navedenih općih tržišnih trendova.

Internet

Baza televizijskih korisnika smanjila se za 2,1% s 393 tisuće korisnika na kraju rujna 2014. na 385 tisuća korisnika na kraju rujna 2015. kao rezultat stalnih agresivnih ponuda paketa konkurenata na tržištu.

ARPU za televizijske usluge bio je veći za 1,1% u odnosu na tri tromjesečja 2014. To je bio rezultat stalnih unaprjeđenja ponude usluga i programa zahvaljujući vrhunskim sadržajima (npr. dodatni programski paketi i usluga video na zahtjev) i ekskluzivnim televizijskim sadržajima obogaćenima novim programom Arena Sport 5 i televizijskim paketom HBO premium.

HT je nastavio s komuniciranjem „najboljeg interneta i šest mjeseci televizije za 1 kunu“, atraktivne promotivne ponude kojom se nudi usluga MAXtv za 1 kunu tijekom prvih šest mjeseci uporabe uz ugovornu obvezu od 24 mjeseca, a koja je dostupna svim korisnicima usluga MAX2 i ULTRA, kao i korisnicima usluga MAXobitelj i MAXadsl. Nadalje, HT je nastavio s promocijom paketa MAXtv-a pod nazivom Pickbox, koji sadržava više od 70 hit-serija i 300 filmova i obuhvaća većinu hollywoodske produkcije.

Satelitska televizija, koja predstavlja proširenje klasične IPTV usluge, i dalje raste zahvaljujući stalnim poboljšanjima ponude kojima se osigurava veća vrijednost za korisnike te se očekuje da će ta usluga bitno pridonijeti općem uspjehu TV-a, što je u konačnici rezultiralo povećanjem broja korisnika za 16,7% u odnosu na tri tromjesečja 2014. Nastavljena je atraktivna promocija u okviru koje se nudilo 50% popusta na mjesečnu naknadu za Osnovni programski paket i Osnovni ekstra programski paket tijekom prvih devet mjeseci ili jedan mjesec besplatne uporabe dodatnih paketa (paketa HBO i Cinemax i Sportskog Plus paketa) u slučaju aktivacija tijekom promotivnog razdoblja.

HT je nastavio s aktivnostima poticanja konvergentnih usluga i zajedničkih usluga pokretnih/nepokretnih komunikacija daljnjom promocijom MAXobitelji, koja je bila dodatno poboljšana većom količinom pogodnosti za korisnike – povoljnom tarifom za usluge pokretnih komunikacija, većom količinom internetskog prometa u pokretnoj mreži i vrhunskim pametnim telefonima i tabletima.

Baza korisnika širokopojsnih usluga na maloprodajnoj razini, koja je dosegla brojku od 603 tisuće, bila je manja za 2,3% u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Pad je zabilježen kako u segmentu poslovnih (4,2%) tako i segmentu privatnih korisnika (1,9%) kao posljedica intenzivnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu.

Istovremeno se ARPA za maloprodajne širokopojsne linije povećala za 0,2% u odnosu na tri tromjesečja 2014. ARPA za poslovne korisnike bila je veća za 3,4% zbog većeg broja korisnika koji su se odlučili za pakete i veće brzine. Pokrenuti su novi, preoblikovani paketi MAX2 i MAX3 kako bi širokopojsne usluge poslovnim korisnicima bile još atraktivnije.

ARPA za maloprodajne širokopojsne linije za privatne korisnike bila je neznatno ispod razine tri tromjesečja 2014. i iznosila je 124 kune. S ciljem ublažavanja smanjenja korisnika, HT nastavlja poticati pakete MAX2/MAX3 i pakete Ultra MAX na FTTH-u popraćene atraktivnim promotivnim opcijama uključenima u cijenu te ponudama pametnih telefona i tablet računala kao što su Samsung Galaxy Ace 4 i Samsung Galaxy Tab4 10.1 LTE. Ti se paketi temelje na FTTH tehnologiji, a njima se omogućuje deset puta veća brzina u odnosu na standardni ADSL.

U okviru strategije integrirane mreže HT nastavlja ulagati u mrežnu infrastrukturu i planira proširenje optičkih internetskih zona s ciljem zadržavanja položaja najvećeg operatora širokopolasnih usluga i televizije u nepokretnoj mreži u Hrvatskoj.

Podatkovne usluge

Broj podatkovnih linija bio je veći za 4,3% u odnosu na tri tromjesečja 2014. Broj tradicionalnih podatkovnih linija smanjuje se jer HT neprekidno potiče migraciju na proizvode temeljene na IP-u.

Veleprodaja

Na kraju rujna 2015. bilo je 159 tisuća aktivnih ULL linija, što je bilo za 6,8% manje u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Broj ULL linija smanjio se zbog pojačanog fokusa alternativnih operatora na širokopolasne usluge. Broj veleprodajnih širokopolasnih pristupnih linija (DSL linija i linija za samostalni DSL) iznosio je 95 tisuća i bio je za 44,9% veći od broja linija na kraju rujna 2014.

Broj WLR linija iznosio je 108 tisuća u odnosu na 118 tisuća na kraju rujna 2014. kao posljedica smanjenja tržišta govornih usluga.

Kao posljedica ponude WLR-a, broj korisnika predodabira operatora (CPS) kao samostalne usluge smanjio se na 10 tisuća na kraju rujna 2015., što predstavlja smanjenje od 40,4% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Na kraju rujna 2015. godine zabilježeno je 864 tisuće brojeva prenesenih iz HT-ove nepokretne mreže u druge nepokretne mreže, što je za 12,7% više u odnosu na kraj rujna prošle godine. Rast broja prenesenih brojeva u odnosu na prošlu godinu prvenstveno je povezan s rastom usluga NBSA-a.

Regulirane cijene usluga završavanja nacionalnog prometa u nepokretnoj i pokretnoj mreži i započinjanja poziva u nepokretnoj mreži snižene su od 1. siječnja 2015.

Usluge roaminga pružene posjetiteljima bile su važan izvor prihoda od međunarodne veleprodaje. Povećanje uporabe nastavilo su i u 2015. godini, uključujući strane posjetitelje u pokretnoj mreži HT-a i maloprodajne korisnike HT-a u inozemstvu. Posjetitelji su ostvarili 19,7% više minuta odlaznih razgovora i 57,9% više podatkovnog prometa u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Istovremeno su na veleprodajnoj troškovnoj strani korisnici pokretne mreže HT-a ostvarili 19,0% više odlaznih poziva u roamingu u stranim zemljama i 124,0% više podatkovnog prometa u odnosu na prvih devet mjeseci 2014. U svibnju 2015. HT je krenuo s implementacijom usluga roaminga u 4G (LTE) mreži sa stranim operatorima iz cijelog svijeta te je na kraju tri tromjesečja 2015. ostvario 32 dvostrana međupovezivanja u 4G roamingu.

Ukupni kapacitet podatkovnih usluga prodanih stranim operatorima povećao se za 10,5%, a kapacitet prodanih IP usluga povećao se za 33,7%, što je pridonijelo prihodima od međunarodne veleprodaje.

Treći važan element koji je pridonio prihodima od međunarodne veleprodaje je završavanje i tranzit međunarodnog govornog prometa. Ukupna količina međunarodnog govornog prometa završenog u pokretnoj mreži HT-a bila je veća za 29,7% u odnosu na isto razdoblje 2014., dok je istovremeno međunarodni promet prema nepokretnoj mreži HT-a bio manji za 19,5%. Budući da je HAKOM deregulirao cijene završavanja međunarodnog govornog prometa započetog u zemljama izvan EU-a/EGP-a prema hrvatskim nepokretnim i pokretnim mrežama od 1. travnja 2015., HT je, kao i drugi telekomunikacijski operatori u Hrvatskoj, povećao cijene završavanja takvog prometa, što je za posljedicu imalo povećanje prihoda u toj kategoriji.

ICT

Kontinuirani rast u svim segmentima portfelja rezultat je strateškog fokusa Grupe T-HT u području usluga u oblaku i upravljanih rješenja. Najsnažniji rast u Grupi zabilježen je u području prilagođenih rješenja za ICT zajedno s Combisom i drugim partnerima u okviru programa ICT Enterprise. Fokus je na edukaciji tržišta i korisničkom iskustvu s ciljem daljnjeg jačanja vodećeg tržišnog položaja HT Grupe.

3. Financijski rezultati Grupe

3.1 Prihodi

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Prihodi od govornih usluga	706	607	-14.0%	2,065	1,759	-14.9%
Prihodi od negovornih usluga	719	745	3.6%	2,132	2,091	-1.9%
Ostali prihodi od usluga	179	250	39.9%	491	573	16.7%
Terminalna oprema	72	93	29.1%	217	221	1.6%
Razno	178	190	7.0%	236	547	131.9%
Prihod ¹⁾	1,854	1,885	1.7%	5,141	5,190	0.9%

¹⁾ U 2015. godini prihodi od opomena i kamata su prikazani u Ostalim prihodima od usluga, isti su za 1-9 2014. prebačeni iz Razno (-47 milijuna kuna) u Ostale prihode od usluga (+47 milijuna kuna)

Ukupni konsolidirani prihodi povećali su se za 0,9% na 5.190 milijuna kuna u tri tromjesečja 2015. u odnosu na 5.141 milijun kuna u tri tromjesečja 2014. Povećanje je uzrokovano većim raznim prihodima (311 milijuna kuna), prihodima od ostalih usluga (82 milijuna kuna) i prihodima od terminalne opreme (3 milijuna kuna), ali je djelomično neutralizirano smanjenjem prihoda od govornih usluga (307 milijuna kuna) i prihoda od negovornih usluga (41 milijun kuna).

U tri tromjesečja 2015. doprinos Optima Telekoma prihodima HT Grupe iznosio je 225 milijuna kuna, a sastojao se od 323 milijuna kuna prihoda Optima Telekoma realiziranih izvan HT Grupe (s trećim stranama), koji je u cijelom iznosu prikazan pod stavkom razno, i od 98 milijuna kuna prihoda realiziranih unutar HT Grupe, kojima su prvenstveno smanjeni prihodi od negovornih usluga na veleprodajnoj razini. U tri tromjesečja 2014. doprinos Optima Telekoma prihodima HT Grupe iznosio je 77 milijuna kuna, a sastojao se od 113 milijuna kuna prihoda Optima Telekoma realiziranih izvan HT Grupe (s trećim stranama) i od 36 milijuna kuna prihoda realiziranih unutar HT Grupe.

Ako se izuzme doprinos Optima Telekoma, pad prihoda usporen je na 2,0% u tri tromjesečja 2015. u odnosu na isto razdoblje 2014. kada je bio 3,6% u odnosu na isto razdoblje 2013.

Takvom razvoju prihoda u prvom redu pridonio je smanjeni pad prihoda od veleprodaje kao rezultat smanjenja međunarodnih cijena, uglavnom kao posljedica regulacije na razini EU-a od 1. srpnja 2013. koja je rezultirala značajnim padom prihoda u tri tromjesečja 2014. u odnosu na tri tromjesečja 2013.

Doprinos društava kćeri prihodima Grupe u tri tromjesečja 2015. iznosio je za Iskon 285 milijuna kuna (tri tromjesečja 2014.: 276 milijuna kuna) i za Combis 367 milijuna kuna (tri tromjesečja 2014.: 299 milijuna kuna).

Prihodi od govornih usluga

Pad prihoda od govornih usluga za 307 milijuna kuna, odnosno 14,9% u odnosu na tri tromjesečja 2014. bio je uzrokovan smanjenjem prihoda od govornih usluga u pokretnoj (167 milijuna kuna, odnosno 17,0%) i nepokretnoj mreži (140 milijuna kuna, odnosno 12,9%).

U pokretnim komunikacijama negativno kretanje bilo je vidljivo kako u segmentu privatnih (116 milijuna kuna, odnosno 17,5%) tako i u segmentu poslovnih korisnika (51 milijun kuna, odnosno 16,0%).

Niža prosječna cijena uporabe kao posljedica zasićenja tržišta pokretnih komunikacija, kao i regulacije roaminga na razini EU pridonijele su smanjenju prihoda. Na smanjenje prihoda utjecalo je i blago smanjenje broja korisnika (0,4%) zbog segmenta privatnih korisnika (0,9%).

U pokretnim je komunikacijama negativan razvoj bio posljedica smanjenja prihoda od poziva završenih u pokretnoj mreži (MTC), pada prihoda od maloprodaje *postpaid* i *prepaid* usluga i smanjenja prihoda od posjetitelja.

Prihodi od MTC-a bili su manji za 64 milijuna kuna, odnosno 44,7% kao posljedica smanjenja cijene nacionalnog prometa iz pokretne mreže u pokretnu mrežu od siječnja 2015. (treće tromjesečje 2015.: 0,063 kune u odnosu na treće tromjesečje 2014.: 0,1282 kune). Cijene završavanja međunarodnog prometa od siječnja 2015. smanjene su na razinu cijena završavanja nacionalnog prometa (treće tromjesečje 2015.: 0,063 kune u odnosu na treće tromjesečje 2014.: 0,32 kune u odnosu na drugo tromjesečje 2014.: 0,45 kuna), ali je u travnju 2015. uvedena deregulacija cijena završavanja međunarodnog prometa iz zemalja izvan EU-a, što je za posljedicu imalo povećanje cijena završavanja međunarodnog prometa.

Prihodi od *prepaid* usluga na maloprodajnoj razini bili su manji za 43 milijuna kuna, odnosno 15,6% zbog segmenta privatnih korisnika, a kao posljedica smanjenja korisničke baze za 2,6% i manjeg ARPU-a. Korisnička je baza bila manja zbog snažnog tržišnog natjecanja i općeg pada tržišta *prepaid* usluga, dok je smanjeni ARPU za govorne usluge bio rezultat pojačanog fokusa na *prepaid* podatkovne pakete, čime je *prepaid* korisnicima osigurana povoljna cijena podatkovnog prometa i posljedično stvoren jači učinak trenda zamjene govornih usluga podatkovnim uslugama.

Iako je broj *postpaid* korisnika bio veći (2,2%) kako u segmentu privatnih (2,5%) tako i u segmentu poslovnih korisnika (1,6%), ukupni prihodi od *postpaid* usluga na maloprodajnoj razini bili su manji za 37 milijuna kuna, odnosno 7,4% zahvaljujući segmentu privatnih (23 milijuna kuna, odnosno

8,3%) i poslovnih korisnika (14 milijuna kuna, odnosno 6,1%). Pad prihoda od *postpaid* usluga pruženih privatnim korisnicima na maloprodajnoj razini bio je rezultat manjeg ARPU-a kao posljedica stalne zamjene tradicionalnih govornih usluga podatkovnim uslugama. Taj je trend bio poduprijet uvođenjem novih *postpaid* tarifa sa snažnijim fokusom na podatkovne usluge s 4G brzinom i s dodatnim uslugama uključenima u pakete.

Pad prihoda od *postpaid* usluga pruženih poslovnim korisnicima na maloprodajnoj razini bio je rezultat manjeg ARPU-a kao posljedica većeg broja tarifa u paketima.

Prihodi od posjetitelja bili su manji zbog nižih cijena (daljnje smanjenje cijena od srpnja 2014. zbog provedbe regulacije na razini EU-a), iako je govorni promet bio veći. Deregulacija cijena završavanja međunarodnog prometa iz zemalja izvan EU-a imala je pozitivan učinak na prihode od posjetitelja.

U tri tromjesečja 2015. prihodi od govornih usluga u nepokretnoj mreži na maloprodajnoj razini bili su manji za 118 milijuna kuna, odnosno 12,1%. Od ukupnog se odstupanja, 75 milijuna kuna, odnosno 10,6% odnosilo na privatne, a 43 milijuna kuna, odnosno 16,1% na poslovne korisnike. Pad je bio rezultat smanjenja broja maloprodajnih linija za 6,7% u odnosu na isto razdoblje prošle godine, tekućeg trenda zamjene nepokretne telefonije pokretnom zbog snažnih ponuda usluga u pokretnoj mreži, koje su puno atraktivnije od ponuda govornih usluga u nepokretnoj mreži, i čvrstog regulatornog okruženja. Slijedom toga, broj minuta uporabe bio je manji za 16,4%, a ARPA za govorne usluge po pristupu za 6,9%.

Smanjenje prihoda od govornih usluga u nepokretnoj mreži na veleprodajnoj razini (22 milijuna kuna, odnosno 20,2%) u prvom je redu bilo posljedica nižih cijena nacionalnog prometa u nepokretnoj mreži (treće tromjesečje 2015.: 0,005 kuna u odnosu na treće tromjesečje 2014.: 0,024 kune) te smanjenja cijena međunarodnog međusobnog povezivanja u nepokretnoj i pokretnoj mreži (treće tromjesečje 2015.: 0,063 kune u odnosu na treće tromjesečje 2014.: 0,32 kune i na drugo tromjesečje 2014.: 0,45 kune) od siječnja 2015. Deregulacija cijena završavanja međunarodnog prometa iz zemalja izvan EU-a od travnja 2015. imala je pozitivan učinak na prihode od nepokretnih komunikacija na veleprodajnoj razini.

Prihodi od negovornih usluga

Prihodi od negovornih usluga bili su manji za 41 milijun kuna, odnosno 1,9% u tri tromjesečja 2015. u odnosu na tri tromjesečja 2014. Negativno kretanje bilo je rezultat manjih prihoda od nepokretnih komunikacija na veleprodajnoj razini, prihoda od SMS-ova, drugih prihoda od negovornih usluga, ADSL-a, VPN-a i tradicionalnih podatkovnih usluga. To je negativno kretanje djelomično neutralizirano većim prihodima od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži.

Pad prihoda od negovornih usluga u nepokretnoj mreži na veleprodajnoj razini u prvom je redu bio posljedica konsolidacije Optima Telekom, a djelomično je neutraliziran većim prihodima od infrastrukture.

Pad ostalih prihoda od negovornih usluga bio je rezultat manjih prihoda od pristupa internetu u nepokretnoj mreži te prihoda od *dial-up* i instalacije.

Manji prihodi od ADSL-a uzrokovani su smanjenjem korisničke baze širokopolasnih usluga za 2,3%.

Usprkos smanjenju baze televizijskih korisnika za 2,1%, prihodi od televizije bili su na jednakoj razini kao u tri tromjesečja 2014. kao posljedica zasićenosti tržišta televizije različitim pružateljima usluga i općenito niske kupovne moći kućanstava koja optimiziraju troškove prelaskom na besplatne DVB-T kanale. ARPU za televiziju bio je veći za 1,1% pod utjecajem novih i ekskluzivnih televizijskih sadržaja kao što su Arena Sport 5 (nova sezona Formule 1, auto-moto događanja) i HBO premium (uključujući uslugu HBO GO *streaminga*).

Rast prihoda od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži bio je posljedica kontinuiranog trenda zamjene tradicionalnih govornih i SMS usluga podatkovnim uslugama, povećanja količine podatkovnog prometa uključenog u tarifne pakete i sve većeg udjela korisnika s pametnim telefonima.

Novouvedenim „Najboljim“ tarifama pridonijelo se povećanju prihoda od podatkovnih usluga zahvaljujući fokusu na usluge 4G mreže koje su uključene u tarife.

Prihodi od ostalih usluga

Povećanje prihoda od ostalih usluga za 82 milijuna kuna ili 16,7% u odnosu na tri tromjesečja 2014. bilo je ponajprije uzrokovano većim prihodima od ICT-a. Takav trend u području ICT-a ponajprije je posljedica povećanja prihoda Combisa koji su bili veći u području IT infrastrukture i IP komunikacija. Isto tako, pozitivan je bio i doprinos HT-a d.d. zahvaljujući rastu prihoda od standardnog portfelja ICT-a (usluga u oblaku) te prilagođenih rješenja (upravljanih usluga, usluga privatnog oblaka i maloprodaje hardverske opreme).

Terminalna oprema

Prihodi od terminalne opreme bili su veći za 3 milijuna kuna, odnosno 1,6% u odnosu na tri tromjesečja 2014. Takav je razvoj bio rezultat pozitivnog doprinosa koji je bio posljedica povećanja prihoda od poslovnih korisnika (16 milijuna kuna, odnosno 27,8%) zbog drukčije kombinacije uređaja u korist mobilnih uređaja veće vrijednosti. Taj pozitivan učinak djelomično je neutraliziran nižim prihodima od segmenta privatnih korisnika (13 milijuna, odnosno 7,8%) zbog nižih cijena uređaja, kao i zbog većeg udjela korisnika s tarifama manje vrijednosti.

Razno

Do povećanja raznih prihoda za 311 milijuna kuna, odnosno 131,9% u odnosu na tri tromjesečja 2014. u prvom je redu došlo zbog većih prihoda konsolidiranog segmenta Optima u iznosu od 210 milijuna kuna jer je u 2015. Optima Telekom konsolidiran za devet mjeseci s učinkom na razne prihode u iznosu od 323 milijuna kuna, dok je u 2014. konsolidacija započela u srpnju s učinkom od 113 milijuna kuna.

Preostalo povećanje u iznosu od 101 milijun kuna ponajprije je rezultat veće nove naknade koja je uvedena 1. srpnja 2014., a koja se naplaćuje korisnicima pokretnih komunikacija kao posljedica nove naknade koju je nametnula Vlada, većih prihoda od energetskeg poslovanja (29 milijuna kuna) zbog veće korisničke baze i većih prihoda od usluga pokretne mreže (5 milijuna kuna) ponajprije zbog veće jednokratne naknade i prihoda za promotivne aktivnosti iz kampanje za europski brend.

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja bili su manji za 22 milijuna kuna, odnosno 26,2% u odnosu na tri tromjesečja 2014. ponajprije kao rezultat manjih prihoda od kazni i naknada povezanih sa sudskom odlukom u postupku naplate, ali djelomično su neutralizirani većim prihodima od prodaje centrala (nakon migracije PSTN-a) te prodaje bakrenih kabela.

3.2 Troškovi redovnog poslovanja

Ukupni konsolidirani troškovi redovnog poslovanja smanjeni su za 32 milijuna kuna, odnosno 1,0%, na 3.260 milijuna kuna u tri tromjesečja 2015.

To je smanjenje bilo rezultat manjih troškova zaposlenika (140 milijuna kuna) i vrijednosnog usklađenja imovine (9 milijuna kuna), a djelomično je neutralizirano većim ostalim troškovima (81 milijun kuna), materijalnim troškovima (23 milijuna kuna) i manjim vlastitim realiziranim i kapitaliziranim radom Grupe (13 milijuna kuna).

Ako se izuzme umanjujući učinak troškova otpremnina u iznosu od 28 milijuna kuna (tri tromjesečja 2015.: 87 milijuna kuna u odnosu na tri tromjesečja 2014.: 115 milijuna kuna) te veći doprinos Optima Telekomu bez jednokratnih stavki od 93 milijuna kuna (tri tromjesečja 2015.: 152 milijuna kuna u odnosu na tri tromjesečja 2014.: 56 milijuna kuna), troškovi redovnog poslovanja smanjeni su za 97 milijuna kuna, odnosno 3,1% na 3.024 milijuna kuna u tri tromjesečja 2015.

3.2.1 Materijalni troškovi

Materijalni su troškovi povećani s 1.439 milijuna kuna u tri tromjesečja 2014. na 1.462 milijuna kuna u tri tromjesečja 2015. kao rezultat većih troškova trgovačke robe, materijalnih troškova i troškova energije (67 milijuna kuna, odnosno 7,9%), koji su djelomično neutralizirani manjim troškovima usluga (44 milijuna kuna, odnosno 7,4%).

Povećanje troškova trgovačke robe uglavnom je bilo uzrokovano većim troškovima ICT-a, dok su troškovi trgovačke robe u pokretnim komunikacijama te troškovi trgovačke robe u nepokretnim komunikacijama bili niži u odnosu na tri tromjesečja 2014.

Povećanje troškova trgovačke robe za ICT bilo je posljedica veće realizacije prihoda u području IT infrastrukture i IP komunikacija te rastućih prihoda od usluga.

Smanjenje troškova trgovačke robe za pokretne komunikacije u prvom je redu zabilježeno u segmentu privatnih korisnika kao posljedica većeg udjela korisnika s tarifama niže vrijednosti i jeftinijim uređajima. Troškovi trgovačke robe za pokretne komunikacije bili su manji i u segmentu poslovnih korisnika zbog manjeg broja kako stečenih tako i zadržanih korisnika. Kao posljedica navedenog, trošak stjecanja korisnika (SAC) po bruto broju novih korisnika u ukupnom je iznosu smanjen za 32,6% sa 131 kune na 88 kuna.

Smanjenje u području nepokretnih komunikacija do kojeg je došlo zbog segmenta privatnih korisnika kao posljedica većih troškova u 2014. zbog produljenja božićne kampanje s ponudom uređaja na siječanj 2014. Isto je bilo djelomično neutralizirano boljom realizacijom u segmentu poslovnih korisnika zbog pojačanih aktivnosti zadržavanja korisnika.

Povećanje troškova prodaje električne energije i troškova prodaje aranžmana bilo je ponajprije posljedica većeg broja korisnika te je bilo u skladu s kretanjem prihoda.

Smanjenje materijalnih troškova i troškova energije ponajprije je bilo rezultat izdvajanja HT-ove tehnološke jedinice za izgradnju u društvo Ericsson Nikola Tesla u trećem tromjesečju 2014. i ušteda ostvarenih zatvaranjem centrala u okviru PSTN migracije u četvrtom tromjesečju 2014.

Do smanjenja troškova usluga ponajprije je došlo zahvaljujući nižim telekomunikacijskim troškovima i naknadama za autorska prava, što je bilo djelomično neutralizirano većim *online* troškovima.

Troškovi nacionalnih telekomunikacijskih usluga smanjeni su (59 milijuna kuna) ponajprije kao rezultat nižih jedinstvenih cijena završavanja poziva u nepokretnoj (FTR) i pokretnoj mreži (MTR) od siječnja 2015. te smanjenja prometa u nepokretnoj mreži za 16,4%. Od ukupnog se odstupanja 42 milijuna kuna odnosi na privatne korisnike, a 32 milijuna kuna na poslovne korisnike, međutim ono je djelomično neutralizirano većim troškovima Optima segmenta u iznosu od 15 milijuna kuna.

Do povećanja međunarodnih telekomunikacijskih troškova (32 milijuna kuna) ponajprije je došlo zbog konsolidiranog Optima segmenta u iznosu od 34 milijuna kuna, ali je ono djelomično neutralizirano manjim troškovima segmenta poslovnih korisnika (2 milijuna kuna).

Do smanjenja naknada za autorska prava došlo je zbog većeg udjela ugovora za kapitalizaciju prava na sadržaj i smanjenja broja televizijskih korisnika za 2,1%.

Do povećanja *online* troškova (3 milijuna kuna) došlo je ponajprije zbog povećanja standardnog portfelja ICT-a kao posljedica razvoja prihoda.

Ako se izuzme doprinos Optima Telekomu od 52 milijuna kuna, materijalni su troškovi bili manji za 28 milijuna kuna u odnosu na tri tromjesečja 2014.

3.2.2 Troškovi zaposlenika

Ukupni troškovi zaposlenika smanjili su se za 140 milijuna kuna, odnosno 15,3% na 774 milijuna kuna u tri tromjesečja 2015.

Ako se izuzme umanjujući učinak troškova otpremnina u iznosu od 28 milijuna kuna (tri tromjesečja 2015.: 87 milijuna kuna u odnosu na tri tromjesečja 2014.: 115 milijuna kuna) i doprinos Optima Telekomu bez jednokratnih stavki od 24 milijuna kuna, troškovi zaposlenika bili su manji za 137 milijuna kuna. Do toga je došlo ponajprije zahvaljujući manjim troškovima plaća i bonusa zbog manjeg broja zaposlenika ekvivalenta punom radnom vremenu (FTE) i manjim pravima iz novog Kolektivnog ugovora koji je na snazi od 1. srpnja 2014.

Broj FTE-ova smanjen je s 5.174 na kraju trećeg tromjesečja 2014. na 4.750 na kraju trećeg tromjesečja 2015., ponajprije kao rezultat prijenosa 631 FTE-a iz HT-ove tehnološke jedinice za izgradnju i održavanje u društvo Ericsson Nikola Tesla od 1. rujna 2014. Osim toga, smanjenje broja FTE-ova bilo je rezultat Programa restrukturiranja broja radnika i reorganizacije. Taj je učinak bio djelomično neutraliziran novim zapošljavanjima za potrebe transformacije Društva. Doprinos Optima Telekomu bio je 355 FTE-ova.

3.2.3 Ostali troškovi

Ostali su se troškovi povećali za 81 milijun kuna, odnosno 8,6% na 1.021 milijun kuna u tri tromjesečja 2015. ponajprije zbog negativnog učinka većih troškova dozvola (111 milijuna kuna), održavanja (15 milijuna kuna) i vanjskog zapošljavanja (8 milijuna kuna). To je povećanje bilo djelomično neutralizirano manjim konzultantskim troškovima, troškovima povezanim s angažmanom stranih državljana, putnim troškovima, poštanskim naknadama i rezervacijama.

Do povećanja troškova dozvola u prvom je redu došlo zbog novog bloka spektra i veće Vladine naknade za uporabu spektra koja je uvedena 23. svibnja 2014.

Povećanje troškova održavanja bilo je rezultat izdvajanja HT-ove tehnološke jedinice za izgradnju u društvo Ericsson Nikola Tesla u trećem tromjesečju 2014., što je djelomično neutralizirano manjim troškovima konzumacije *SLANT*-a nakon završetka pregovora s određenim dobavljačima. Pored toga, troškovi održavanja Optima Telekomu također su pridonijeli povećanju troškova.

Povećanje troškova vanjskog zapošljavanja u prvom je redu bilo rezultat dodatnog zapošljavanja agencijske radne snage u pozivnom centru i manje uporabe IVR-a. Optima Telekom isto je tako pridonio povećanju troškova (2 milijuna kuna).

Putni troškovi bili su manji kao rezultat izdvajanja HT-ove tehnološke jedinice za izgradnju u društvo Ericsson Nikola Tesla u trećem tromjesečju 2014. te većeg udjela poslovnih putovanja u organizaciji E-Toursa.

Troškovi poštanskih naknada bili su manji zbog optimizacije slanja opomena i manjeg broja pretplatnika.

Manji troškovi rezervacija rezultat su ukidanja prethodno rezerviranih troškova za pravne predmete.

Ako se izuzme doprinos Optima Telekomu od 17 milijuna kuna, ostali troškovi bili su veći za 64 milijuna kuna u odnosu na tri tromjesečja 2014., ponajprije zbog povećanja Vladine naknade za uporabu spektra.

U okviru programa Horizont projekt uštede indirektnih troškova redovnog poslovanja (T-Rex) završen je u lipnju, uz prepoznavanje brojnih mjera za smanjenje, od kojih su neke već provedene i imaju pozitivan učinak na troškove u tri tromjesečja 2015.

3.3 Vrijednosno usklađenje imovine

Vrijednosno usklađenje imovine smanjilo se za 9 milijuna kuna, odnosno 14,0%, na 57 milijuna kuna u tri tromjesečja 2015. Navedeno je smanjenje prvenstveno ostvareno u segmentu poslovnih korisnika kao posljedica vrijednosno usklađenih potraživanja u tri tromjesečja 2014. od nacionalnih telekomunikacijskih operatora u okviru postupaka predstečajne nagodbe. To je bilo djelomično neutralizirano povećanjem u segmentu privatnih korisnika do kojega je u prvom redu došlo u području pokretnih komunikacija, a kao posljedica većeg broja sudskih tužbi.

3.4 Amortizacija

Amortizacija je bila veća za 62 milijuna kuna, odnosno 6,1% u odnosu na tri tromjesečja 2014. Učinak konsolidacije Optima Telekoma bio je veći i iznosio je 59 milijuna kuna.

3.5 Profitabilnost Grupe HT

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Ukupni prihod	1,854	1,885	1.7%	5,141	5,190	0.9%
EBITDA prije jednokratnih stavki	769	773	0.5%	2,049	2,080	1.5%
Jednokratne stavke	25	7	-73.3%	115	87	-23.9%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	744	766	3.0%	1,934	1,992	3.0%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	391	401	2.5%	922	918	-0.4%
Neto dobit	315	324	2.9%	717	730	1.9%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	41.5%	41.0%	-0.5 p.p.	39.9%	40.1%	0.2 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	40.1%	40.6%	0.5 p.p.	37.6%	38.4%	0.8 p.p.
Marža EBIT-a	21.1%	21.3%	0.2 p.p.	17.9%	17.7%	-0.2 p.p.
Marža neto dobiti	17.0%	17.2%	0.2 p.p.	13.9%	14.1%	0.1 p.p.

1) Jednokratne stavke odnose se na troškove otpremnine

EBITDA prije jednokratnih stavki povećala se za 31 milijun kuna, odnosno 1,5% na 2.080 milijuna kuna u tri tromjesečja 2015., ponajprije kao rezultat većih prihoda (49 milijuna kuna, odnosno 0,9%) i manjih troškova redovnog poslovanja bez jednokratnih stavki (5 milijuna kuna, odnosno 0,1%), što je bilo djelomično neutralizirano manjim ostalim prihodima iz redovnog poslovanja (22 milijuna kuna, odnosno 26,2%).

Budući da je Optima Telekom konsolidiran u rezultat Grupe HT od 1. srpnja 2014., doprinos Optima Telekoma rezultatu EBITDA-e Grupe zabilježen je u 2014. za razdoblje od tri mjeseca, dok je taj

doprinos u 2015. bio zabilježen za razdoblje od devet mjeseci. Neto učinak doprinosa Optima Telekoma u tri tromjesečja 2015. u odnosu na tri tromjesečja 2014. iznosio je 57 milijuna kuna, a činilo ga je 113 milijuna kuna doprinosa Optima Telekoma realiziranog izvan HT Grupe (s trećim stranama) i 56 milijuna kuna odnosa između društava unutar Grupe.

Konsolidirana neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela povećala se za 1,9% na 730 milijuna kuna u tri tromjesečja 2015. u odnosu na 717 milijuna kuna u tri tromjesečja 2014. Navedeno je povećanje prvenstveno bilo rezultat kretanja EBITDA-e prije jednokratnih stavki (31 milijun kuna), na koje su dodatno utjecali manje jednokratne stavke (troškovi otpremnina povezani s transformacijom u iznosu od 28 milijuna kuna), veći učinak nekontrolirajućih udjela (11 milijuna kuna) kao rezultat konsolidacije Optima Telekoma i veći neto financijski prihodi (6 milijuna kuna), kao i manje oporezivanje (1 milijun kuna). To je povećanje bilo djelomično neutralizirano većom amortizacijom (62 milijuna kuna).

Pozitivan doprinos neto financijskih prihoda (6 milijuna kuna) u prvom je redu bio rezultat većih financijskih prihoda (18 milijuna kuna), koji su ponajprije bili posljedica većih tečajnih dobitaka. Taj je pozitivan doprinos bio djelomično neutraliziran većim financijskim troškovima (12 milijuna kuna), u prvom redu troškovima kamata. Optima Telekom pridonio je u ukupnom odstupanju u neto financijskim troškovima iznosom od 11 milijuna kuna.

Optima Telekom pridonio je neto dobiti Grupe gubikom od 3 milijuna kuna u tri tromjesečja 2015., dok je u tri tromjesečja 2014. pridonio gubitkom od 1 milijun kuna.

3.6 Bilanca

Ukupna vrijednost imovine smanjila se s 13.835 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2014. na 13.399 milijuna kuna na dan 30. rujna 2015. Smanjenje od 436 milijuna kuna ponajprije se odnosi na kratkotrajnu financijsku imovinu (579 milijuna kuna), potraživanja (223 milijuna kuna), plaćene troškove budućih razdoblja (152 milijun kuna), a djelomično je neutralizirano povećanjem novca u banci i blagajni (523 milijuna kuna). Preostalo smanjenje odnosi se na dugotrajnu imovinu (14 milijuna kuna) i povećanje zaliha (8 milijuna kuna).

Ukupni kapital i rezerve povećali su se s 11.235 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2014. na 11.385 milijuna kuna na dan 30. rujna 2015. zbog realizirane neto dobiti za tri tromjesečja 2015. u iznosu od 730 milijuna kuna i isplate dividende u 2015. (573 milijuna kuna).

Ukupne kratkoročne obveze smanjile su se za 470 milijuna kuna na 1.419 milijuna kuna na dan 30. rujna 2015., ponajprije zbog obračuna većih obveza za kapitalna ulaganja na kraju godine.

3.7 Novčani tok

Novčani tok iz aktivnosti redovnog poslovanja glavni je izvor sredstava HT Grupe koji Društvu omogućuje financiranje kapitalnih ulaganja i isplatu dividende.

U odnosu na tri tromjesečja 2014., neto novčani tok iz aktivnosti redovnog poslovanja povećao se za 7,8%, prvenstveno zbog veće EBITDA-e i pozitivnog kretanja obrtnog kapitala

Neto novčani tok iz aktivnosti ulaganja smanjio se za 250%, u prvom redu zbog većih financijskih ulaganja (uglavnom obrnuti REPO aranžmani).

Neto novčani tok iz aktivnosti financiranja povećao se za 13,1%, u prvom redu zbog manje dividende isplaćene u 2015. godini.

3.8 Kapitalna ulaganja

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Grupa HT	235	305	29.8%	727	858	17.9%
Omjer ulaganja u dugot. imovinu/prihodi	12.7%	16.2%	3.5 p.p.	14.1%	16.5%	2.4 p.p.

Realizacija kapitalnih ulaganja u iznosu od 858 milijuna kuna u razdoblju od tri tromjesečja 2015. veća je za 17,9% odnosno za 131 milijun kuna u istom razdoblju 2014. godine.

U 2015. godini fokus je bio na daljnjem razvoju mrežne infrastrukture, povećanju kapaciteta i dostupnosti širokopolasnog pristupa, te provedbi IP transformacije s ciljem osiguravanja kontinuiteta poslovanja i dugotrajne održivosti tržišnog položaja.

Kao preduvjet za razvoj širokopolasnih mreža sljedeće generacije, geodetsko snimanje do sada nesnimljenih trasa elektroničke komunikacijske infrastrukture (EKI) i unos podataka u središnju bazu podataka infrastrukture nastavljeni su visokim intenzitetom. Ulaganjima u postojeću optičku pristupnu mrežu ostvareno je pokrivanje od 135.881 domaćinstva FTTH pristupom. Pored toga, nastavljeno je s ulaganjima u bakrenu pristupnu mrežu te je 89,8% lokacija pristupnih čvorova opremljeno VDSL opremom i završeno je šest projekata modernizacije pristupne mreže sa značajnim skraćivanjem pristupne petlje.

Nastavljen je razvoj širokopolasne pokretne mreže kroz povećanje pokrivenosti, kapaciteta, podesivosti i radnih učinaka širokopolasnih pokretnih usluga. Propusnost pri preuzimanju za 4G tehnologiju povećana je na 150 Mb/s u području pokrivenosti LTE1800 odnosno na 115 Mb/s u području pokrivenosti LTE800. Nezavisna usporedna mjerenja u lipnju potvrdila su HT mobilnu mrežu kao najbolju, s najvećom 3G i 4G pokrivenošću u Hrvatskoj, te najkvalitetnijim pružanjem govornih i podatkovnih usluga (P3 Best in Test certifikat). Pokrivenost i pristupni kapaciteti širokopolasnih

usluga u pokretnoj mreži povećani su realizacijom 24 novih lokacija, 98 nove 3G i 322 nove 4G usluge. Pored toga, prijenosni sustavi za 486 2G usluge migrirani su na IP tehnologiju. HT ostvario je pokrivenost 4G mrežom od 59%, a pokrivenost stanovništva (u zatvorenom prostoru) 3G mrežom 77%.

Implementacija platforme za usluge u potpunosti utemeljene na IP-u strateški je prioritet transformacije poslovanja u razdoblju od 2012. do 2015. Na kraju rujna 2015. ukupno je 1.125.969 korisnika bilo migrirano sa zastarjele TDM tehnologije za govorne usluge na IP. Završena je nadogradnja postojeće televizijske platforme čime se poboljšalo korisničko iskustvo i povećala sigurnost video sadržaja. U HT-ovoj Metro Ethernet mreži instalirano je 18 novih IP usmjernika od 10 Gb/s i završena migracija korisnika na 10 IP usmjernika. U svrhu omogućavanja LTE roaminga korisnicima, 38 LTE roaming partnera je povezano s mobilnom mrežom HT-a. U cilju zaštite HT mreže i mreže poslovnih korisnika implementirana je Anti DDoS platforma za zaštitu od hakerskih napada. HT je u suradnji s DT EU VoXX projektnim timom uspješno završio testiranje prijenosa govora preko LTE (VoLTE) u laboratorijskom okruženju. Testiranje je obuhvatilo slučaj upravljanja pozivima mobilne mreže od strane IMS-a, te slučaj prijelaza govornog poziva s 3G na 4G bez prekida veze (SRVCC - Single Radio Voice Call Continuity functionality).

U pogledu aktivnosti i postignuća IT-a, fokus je bio na tehnološkoj realizaciji poslovnog modela digitalnog društva i transformaciji modela online poslovanja (npr. Analiza socijalnih mreža), konvergenciji poslovnog portfelja i konsolidaciji informacijskih sustava i poslovne podrške. U tijeku je integracija IT infrastrukture s migracijom sustava, kao i virtualizacija poslužitelja i konsolidacija pohrane.

Na području kibernetičke i podatkovne sigurnosti realizirana je potvrda postojećeg certifikata ISO27001 te je dobiven DT sigurnosni certifikat za podatkovne centre Utrine i Selska.

4. Analiza rezultata po segmentima

Nakon financijske konsolidacije Optima Telekoma u rezultate Grupe za treće tromjesečje 2014. poslovni segmenti Grupe su segment privatnih korisnika, segment poslovnih korisnika, mreža i funkcije podrške i konsolidirana jedinica Optima.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Pored toga, segment poslovnih korisnika odgovoran je za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih komunikacija.

Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije.

ISKON, Combis, KDS i E-Tours, društva u potpunom vlasništvu T-HT-a, dio su gore navedenih segmenata i imaju jednaku strukturu kao i matično društvo.

Konsolidirana jedinica Optima uključuje doprinos svih funkcija Optima Telekomu financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente, osim pojedinosti o prihodima o kojima se izvješćuje u cjelokupnom iznosu pod stavkom prihoda razno. U skladu s kineskim zidom koji je uveo regulator, pristup brojčanim podacima Optima Telekomu ograničen je. Slijedom toga, provodi se samo financijska konsolidacija bez uključivanja nefinancijskih KPU-ova Optima Telekomu u postignuća Grupe.

U financijskim izvješćima Grupa izvješćuje o segmentima na temelju doprinosa EBITDA-i prije jednokratnih stavki. Prihodi i rashodi segmenata uključuju primarne rezultate.

Amortizacija se ne dodjeljuje segmentima, osim dijela koji se odnosi na Optima Telekom, jer je većina vezana uz nepokretnu i pokretnu mrežu koja je dio mreže i funkcija podrške.

4.1 Financijski rezultati segmenta privatnih korisnika

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Prihodi od govornih usluga	464	398	-14.3%	1,373	1,181	-13.9%
Prihodi od negovornih usluga	450	461	2.4%	1,339	1,339	0.1%
Ostali prihodi od usluga	12	13	10.0%	33	36	7.7%
Terminalna oprema	53	70	33.3%	160	147	-7.8%
Razno ¹⁾	35	44	24.9%	43	121	177.9%
Prihod	1,015	987	-2.8%	2,948	2,825	-4.2%
Troškovi redovnog poslovanja	310	306	-1.5%	922	850	-7.8%
EBITDA doprinos prije jednokr.stavki	705	681	-3.3%	2,025	1,975	-2.5%

¹⁾ U 2015. godini prihodi od opomena i kamata su prikazani u Ostalim prihodima od usluga, isti su za 1-9 2014. prebačeni iz Razno (-28 milijuna kuna) u Ostale prihode od usluga (+28 milijuna kuna)

4.2 Financijski rezultati segmenta poslovnih korisnika

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Prihodi od govornih usluga	241	209	-13.6%	693	577	-16.7%
Prihodi od negovornih usluga	268	284	5.7%	794	751	-5.3%
Ostali prihodi od usluga	167	237	42.1%	457	537	17.4%
Terminalna oprema	19	23	17.8%	58	74	27.8%
Razno ¹⁾	29	41	39.5%	79	103	30.3%
Prihod	725	793	9.3%	2,080	2,042	-1.8%
Troškovi redovnog poslovanja	340	393	15.5%	1,011	1,006	-0.5%

EBITDA doprinos prije jednokr.stavki	385	400	3.9%	1,069	1,036	-3.1%
---	------------	------------	-------------	--------------	--------------	--------------

¹⁾ U 2015. godini prihodi od opomena i kamata su prikazani u Ostalim prihodima od usluga, isti su za 1-9 2014. prebačeni iz Razno (-19milijuna kuna) u Ostale prihode od usluga (+19 milijuna kuna)

4.3 Financijski rezultati Mreže i funkcija podrške

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	16	23	48.0%	85	61	-27.9%
Troškovi redovnog poslovanja	392	389	-0.7%	1,185	1,160	-2.1%
EBITDA doprinos prije jednokr. stavki	-376	-366	2.8%	-1,100	-1,099	0.1%

4.4. Financijski rezultati Segmenta Optima konsolidirano*

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Prihodi	113	105	-7.1%	113	323	185.1%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	0	1	-	0	1	-
Troškovi redovnog poslovanja	58	49	-16.2%	58	157	168.3%
EBITDA doprinos prije jednokr. stavki	55	57	4.0%	55	168	205.6%

*Napomena: Financijski rezultati Optima Telekoma konsolidiraju se od 1. srpnja 2014. stoga doprinos Optima Telekoma u tri tromjesečja 2014. godine uključuje rezultat razdoblja od tri mjeseca, dok u tri tromjesečja 2015. uključuje rezultat za devet mjeseci. Konsolidirani segment Optime ne uključuje ukupan učinak konsolidacije Optima Telekoma jer su interne transakcije na strani HT-a d.d. i Iskona uključene u segmente poslovnih i privatnih korisnika. Uzimajući u obzir učinak internih transakcija, neto doprinos Optima Telekoma prihodima Grupe HT za tri tromjesečja 2015. iznosi 225 milijuna kuna, dok je za tri tromjesečja 2014. godine iznosio 77 milijuna kuna. Odgovarajući doprinos EBITDA-i za tri tromjesečja 2015. iznosi 78 milijuna kuna, dok je za tri tromjesečja 2014. godine iznosio 21 milijun kuna.

5. Hrvatski Telekom d.d. financijska obilježja

Prihodi

U tri tromjesečja 2015. prihodi su se smanjili za 171 milijun kuna na 4.388 milijuna kuna u odnosu na 4.559 milijuna kuna u tri tromjesečja 2014. Do smanjenja je došlo zbog manjih prihoda od govornih usluga (277 milijuna kuna) i negovornih usluga (8 milijuna kuna), uglavnom zbog pada prihoda od SMS-a, ADSL-a i drugih prihoda od negovornih usluga u nepokretnoj mreži, koji je djelomično neutraliziran povećanjem prihoda od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži. Navedeni je pad djelomično neutraliziran povećanjem raznih prihoda (102 milijuna kuna) kao posljedica naplate nove naknade korisnicima pokretnih komunikacija koju je nametnula Vlada i energetskog poslovanja, kao i povećanjem prihoda od ostalih usluga (8 milijuna kuna) pod utjecajem ICT-a i terminalne opreme (4 milijuna kuna).

EBITDA prije jednokratnih stavki

U tri tromjesečja 2015. EBITDA prije jednokratnih stavki smanjila se za 58 milijuna kuna na 1.917 milijun kuna u odnosu na 1.975 milijun kuna u tri tromjesečja 2014., u prvom redu kao rezultat manjih prihoda (171 milijun kuna) i manjih ostalih prihoda iz redovnog poslovanja (22 milijuna kuna), što je bilo djelomično neutralizirano manjim troškovima redovnog poslovanja (135 milijuna kuna).

Troškovi redovnog poslovanja HT-a d.d. prije jednokratnih stavki smanjili su se za 135 milijuna kuna na 2.528 milijuna kuna u tri tromjesečja 2015. u odnosu na 2.663 milijuna kuna u tri tromjesečja 2014.

To je smanjenje bilo posljedica manjih troškova zaposlenika (137 milijuna kuna), materijalnih troškova (81 milijun kuna) i vrijednosnog usklađenja imovine (12 milijuna kuna), ali je djelomično neutralizirano povećanjem ostalih troškova (71 milijun kuna), ponajprije zbog negativnog učinka većih troškova dozvola i održavanja, koji su djelomično neutralizirani manjim konzultantskim troškovima, i smanjenjem realiziranog i kapitaliziranog rada (24 milijuna kuna).

Ako se izuzmu troškovi otpremnina (tri tromjesečja 2015.: 83 milijuna kuna u odnosu na tri tromjesečja 2014.: 115 milijuna kuna), troškovi zaposlenika smanjili su se za 137 milijuna kuna zbog manjeg broja FTE-ova i manjih prava iz Kolektivnog ugovora.

Materijalni su se troškovi u prvom redu smanjili zbog manjih troškova telekomunikacija i trgovačke robe.

Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela

Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela smanjila se za 5 milijuna kuna na 698 milijuna kuna u tri tromjesečja 2015. u odnosu na 703 milijuna kuna u tri tromjesečja 2014. Smanjenje je u prvom redu bilo rezultat smanjenja EBITDA-e prije jednokratnih stavki (58 milijuna kuna), a djelomično je ublaženo manjim jednokratnim stavkama (troškovi otpremnina povezani s transformacijom u iznosu

od 32 milijuna kuna), većim neto financijskim prihodima (16 milijuna kuna), manjim oporezivanjem (3 milijuna kuna) i manjom amortizacijom (2 milijuna kuna).

6. Upravljanje rizicima

Osim promjena u poslovanju i regulatornih kretanja navedenih u ovom izvješću te objavljenim revidiranim financijskim izvješćima za 2014., nisu zabilježene nikakve bitne promjene u odnosu na profil rizika Grupe u promatranom razdoblju.

7. Izgledi za Grupu u 2015. nepromijenjeni

Prihodi

Prošle godine nije došlo do oporavka nacionalnog gospodarstva. Recesija je i dalje bila prisutna, a ostvaren je BDP od -0,4% te su procjene za 2015. oko nule. Stopa je nezaposlenosti i dalje visoka, brojna su društva provela mjere restrukturiranja, dok su se javni dug i proračunski deficit povećali.

Smanjila se potrošnja na telekomunikacijske usluge kako u privatnom tako i u korporativnom sektoru, a pritisak konkurencije i stroži nacionalni režim te regulatorni režim EU-a i dalje utječu na poslovanje Grupe.

Usprkos takvom gospodarskom okruženju i drugim izazovima, među kojima je i nova naknada za uporabu spektra koju je vlada nametnula u 2014., Grupa očekuje da će u 2015. prihodi ostati stabilni zahvaljujući snažnijem doprinosu određenih područja rasta unutar Grupe, uz potporu intenzivnog programa ulaganja, kao i potpunoj konsolidaciji Optima Telekomu za cijelu godinu.

EBITDA prije jednokratnih stavki

Gore opisano gospodarsko okruženje i prihodovni trendovi uz promjenu strukture prihoda utjecat će na EBITDA-u. Međutim, kontinuiranim fokusom Grupe na transformacijske inicijative pridonijet će se zadržavanju visoke razine profitabilnosti. Slijedom toga, Grupa u 2015. očekuje maržu EBITDA-e od oko 40%.

Ulaganja

HT Grupa već neko vrijeme prepoznaje potrebu za strateškim pomakom u pogledu ulaganja s ciljem jačanja tržišnog položaja Grupe pružanjem visokokvalitetnih korisničkih usluga uz istovremeno podupiranje općeg stanja i konkurentnosti hrvatskog gospodarstva.

Poboljšanjem regulatornog okruženja za ulaganja u telekomunikacijsku infrastrukturu u Hrvatskoj do kojeg je došlo krajem 2014. Grupi je konačno omogućeno da znatna sredstva namjeni ulaganjima u mrežu.

HT Grupa pojačat će i fokusirati svoja ulaganja u infrastrukturu, korisničke procese i usluge i istovremeno pratiti prilike za poslovno širenje na domaćim i regionalnim tržištima.

Grupa osobito planira znatno povećanje infrastrukture s posebnim naglaskom na ulaganja u širokopoljasne usluge u nepokretnoj i pokretnoj mreži. Time će se Grupi omogućiti ostvarivanje ciljeva predviđenih za kraj 2015. godine, a to su pokrivenost kućanstava pristupom nove generacije NGA (širokopoljasne usluge u nepokretnoj mreži > 30 Mbps) od oko 50% i pokrivenost LTE-om (4G) od oko 60% stanovništva (u zatvorenom prostoru).

Planirana su ukupna ulaganja Grupe od 1.350 milijuna kuna, što predstavlja jednokratno povećanje od oko 26% u odnosu na 2014.

8. Financijska izvješća Grupe HT

8.1 Konsolidirani račun dobiti i gubitka

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Prihodi od govornih usluga	706	607	-14.0%	2,065	1,759	-14.9%
Prihodi od negovornih usluga	719	745	3.6%	2,132	2,091	-1.9%
Ostali prihodi od usluga ¹⁾	179	250	39.9%	491	573	16.7%
Terminalna oprema	72	93	29.1%	217	221	1.6%
Razno ¹⁾	178	190	7.0%	236	547	131.9%
Prihod	1,854	1,885	1.7%	5,141	5,190	0.9%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	16	24	52.5%	85	63	-26.2%
Ukupni operativni prihod	1,870	1,910	2.1%	5,226	5,252	0.5%
Troškovi redovnog poslovanja	1,126	1,143	1.5%	3,292	3,260	-1.0%
Materijalni troškovi	506	575	13.6%	1,439	1,462	1.6%
Troškovi trgovačke robe, materijala i energije	287	386	34.5%	849	916	7.9%
Troškovi usluga	219	189	-13.8%	590	546	-7.4%
Troškovi osoblja	291	236	-18.7%	914	774	-15.3%
Ostali troškovi	337	335	-0.5%	940	1,021	8.6%
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	-29	-20	29.9%	-67	-54	19.2%
Vrijednosno usklađivanje	21	17	-18.3%	67	57	-14.0%
EBITDA	744	766	3.0%	1,934	1,992	3.0%
Amortizacija	352	365	3.7%	1,012	1,075	6.1%
EBIT	391	401	2.5%	922	918	-0.4%
Financijski prihod	8	18	116.4%	23	41	77.1%
Prihod od ulaganja u zajednički pothvat	8	4	-43.5%	12	11	-3.3%
Financijski rashod	16	20	28.9%	64	76	18.3%
Dobit iz redovnog poslovanja prije poreza	392	403	2.9%	892	894	0.2%
Porez	79	80	0.9%	178	177	-0.5%
Neto dobit	313	324	3.4%	714	717	0.4%
Nekontrolirajući udjeli	-2	-1	69.5%	-2	-13	-478.4%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	315	324	2.9%	717	730	1.9%
Jednokratne stavke ²⁾	25	7	-73.3%	115	87	-23.9%
EBITDA prije jednokratnih stavki	769	773	0.5%	2,049	2,080	1.5%

1) U 2015. godini prihodi od opomena i kamata su prikazani u Ostalim prihodima od usluga, isti su za 1-9 2014. prebačeni iz Razno (-47 milijuna kuna) u Ostale prihode od usluga (+47 milijuna kuna)

2) Odnose se na troškove restrukturiranja za otpremnine

8.2 Konsolidirana bilanca

u milijunima kuna (MSFI)	31.pro. 2014.	30.ruj. 2015.	promjena
Nematerijalna imovina	1,716	1,545	-10.0%
Materijalna imovina	5,577	5,530	-0.8%
Dugotrajna financijska imovina	735	964	31.2%
Potraživanja	121	102	-15.3%
Odgođena porezna imovina	51	45	-11.8%
Ukupna dugotrajna imovina	8,200	8,186	-0.2%
Zalihe	115	124	7.3%
Potraživanja	1,525	1,302	-14.6%
Kratkotrajna financijska imovina	1,539	960	-37.6%
Novac u banci i blagajni	2,192	2,715	23.9%
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	264	112	-57.7%
Ukupna kratkotrajna imovina	5,635	5,212	-7.5%
UKUPNA AKTIVA	13,835	13,399	-3.2%
Temeljni kapital	8,883	9,823	10.6%
Rezerve iz dobiti	409	444	8.6%
Revalorizacijske rezerve	2	5	146.7%
Zadržana dobit	673	268	-60.2%
Dobit poslovne godine	1,142	730	-36.1%
Nekontrolirajući udjeli	125	114	-8.5%
Ukupni kapital i rezerve	11,235	11,385	1.3%
Rezerviranja	71	69	-3.1%
Dugoročne obveze	590	480	-18.6%
Odgođena porezna obveza	50	46	-8.2%
Ukupne dugoročne obveze	711	595	-16.3%
Kratkoročne obveze	1,742	1,306	-25.0%
Prihod budućega razdoblja	111	105	-5.5%
Rezerviranja za otpremnine	35	8	-77.6%
Ukupne kratkoročne obveze	1,889	1,419	-24.9%
Ukupne obveze	2,600	2,014	-22.5%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	13,835	13,399	-3.2%

8.3 Konsolidirano izvješće o tijeku novca

u milijunima kuna (MSFI)	I-VI 2014	HX 2015	promjena
Dobit prije poreza	892	894	0.2%
Amortizacija	1,012	1,075	6.1%
Povećanje/(Smanjenje) kratkoročnih obveza	-74	-99	-33.8%
(Povećanje)/Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	119	71	-40.5%
(Povećanje)/Smanjenje zaliha	-27	-8	69.2%
Ostalo povećanje/smanjenje novčanog tijeka	-352	-239	32.1%
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	1,571	1,693	7.8%
Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	3	9	221.2%
Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	2	1	-41.7%
Novčani primici od kamata	15	15	4.7%
Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	1,444	1,872	29.7%
Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	1,463	1,898	29.7%
Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	-760	-833	-9.6%
Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	-76	-305	-299.0%
Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-338	-1,193	-253.4%
Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-1,174	-2,331	-98.5%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	289	-433	-250.0%
Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti	0	0	-
Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	-2	-23	-1244.5%
Novčani izdaci za isplatu dividendi	-736	-573	22.1%
Novčani izdaci za otplatu financijskog najma	-3	-3	-6.1%
Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-117	-146	-25.1%
Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-857	-745	13.1%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-857	-745	13.1%
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	3	8	167.7%
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	2,039	2,192	7.5%
Neto (odljev) / priljev novca i novčanih ekvivalenata	1,005	523	-48.0%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	3,045	2,715	-10.8%

Napomena: Tijek novca 2014. prilagođen, promjene su napravljene kako bi se pojedinačno izvijestili novčani odljevi za ugovore sadržaja i regulatornih dozvola unutar novčanog tijeka iz financijskih aktivnosti te zbog promjena u metodologiji novčanog tijeka vezano uz kupnju dugotrajne imovine

8.4 Konsolidirano usklađivanje EBITDA-e

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Rezultat po segmentima (EBITDA doprinos)						
Segment privatnih korisnika	705	681	-3.3%	2,025	1,975	-2.5%
Segment poslovnih korisnika	385	400	3.9%	1,069	1,036	-3.1%
Mreža i funkcije podrške	-376	-366	2.8%	-1,100	-1,099	0.1%
Segment Optima konsolidirano	55	57	4.0%	55	168	205.6%
Ukupan EBITDA doprinos segmenata prije jednokratnih stavki	769	773	0.5%	2,049	2,080	1.5%
Jednokratne stavke	25	7	-73.3%	115	87	-23.9%
EBITDA	744	766	3.0%	1,934	1,992	3.0%

8.5 Prihodi Grupe prema prijašnjoj strukturi izvješćivanja

u milijunima kuna	3.kv. 2014.	3.kv. 2015.	promjena	HX 2014.	HX 2015.	promjena
Pokretna telefonija	781	782	0.1%	2,106	2,049	-2.7%
Nepokretna telefonija	301	261	-13.2%	926	802	-13.3%
Veleprodajne usluge	83	89	7.0%	317	250	-21.0%
Internetske usluge	395	388	-1.8%	1,186	1,165	-1.8%
Podatkovne usluge	20	21	5.1%	63	62	-1.2%
ICT	147	216	47.5%	397	474	19.6%
Razno	122	112	-7.9%	138	345	150.0%
Energija	3	13	345.8%	5	34	628.2%
Prihodi od ostalih netelekom. usluga	2	4	54.3%	4	8	87.3%
Prihod	1,854	1,885	1.7%	5,141	5,190	0.9%

8.6. Bilješke uz sažeta konsolidirana financijska izvješća za razdoblje završeno 30. rujna 2015. godine

Osnova izvješćivanja

Sažeta konsolidirana financijska izvješća za razdoblje završeno 30. rujna 2015. godine pripremljena su na temelju računovodstvenih politika koje su u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Računovodstvene politike

Konsolidirana financijska izvješća su sastavljena prema načelu povijesnih troškova, uz izuzetke financijske imovine raspoložive za prodaju koja se iskazuje po fer vrijednosti.

Sažeta konsolidirana financijska izvješća pripremljena su temeljem istih računovodstvenih politika, prikaza i metoda izračuna koji su se koristili prilikom pripreme godišnjih konsolidiranih financijskih izvješća na 31. prosinac 2014. godine.

Dividenda

29. travnja 2015. godine Glavna skupština Hrvatskog Telekom d.d. donijela je odluku o isplati dividende na teret zadržane dobiti iz 2009. godine dioničarima u iznosu od 573.192.228,00 kuna, odnosno 7,00 kuna po dionici.

Dividenda je isplaćena 25. svibnja 2015. godine.

Dio neto dobiti iz 2014. godine u iznosu od 940.000.000,00 kuna upotrijebljen je za povećanje temeljnog kapitala iz sredstava društva, a dio neto dobiti iz 2014. godine u iznosu od 34.700.000,00 kuna raspodijeljen je u zakonske reserve.

Preuzeto upravljanje OT-Optima telekomom

Hrvatski Telekom je 11. rujna 2013. godine podnio Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja potpunu prijavu namjere provedbe koncentracije poduzetnika HT i Optima Telekom (stjecanje kontrole nad Optima Telekomom od strane HT-a).

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja je 19. ožujka 2014. godine ocijenila predmetnu koncentraciju uvjetno dopuštenom te su prihvaćeni uvjeti i mjere koje sudionici koncentracije (HT i Optima) moraju ispunjavati kako bi se otklonili negativni učinci koncentracije na tržišno natjecanja.

HT je 18. lipnja 2014. objavio da je preuzeo upravljanje društvom Optima Telekom u trajanju od 4 godine nakon završetka postupka predstečajne nagodbe te donošenja i upisa odluka Glavne skupštine Optima Telekoma.

Podaci o segmentima

Za poslovni oblik izvješća o segmentima određeni su Segment privatnih korisnika, Segment poslovnih korisnika, Segment mreže i funkcija podrške i Segment Optima Telekom konsolidirano jer na rizike i stope povrata Grupe prvenstveno utječu razlike u tržištu i korisnicima. Segmenti su organizirani i vođeni odvojeno prema prirodi korisnika i tržišta kojima se pružaju usluge, gdje svaki segment predstavlja stratešku poslovnu jedinicu koja nudi različite proizvode i usluge.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Također je odgovoran za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih komunikacija.

Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije. Mreža i funkcije podrške uključeni su u informacije o segmentima kao dobrovoljno objavljivanje jer ne ispunjava kriterije poslovnog segmenta.

Segment Optima Telekom uključuje kontibuciju svih funkcija Optime Telekom rezultatu Grupe u istoj izvještajnoj strukturi koja se primjenjuje i za ostale segmente, osim detalja o prihodima koji se objavljuju u kategoriji ostali prihodi.

Sukladno pravilima "Kineskog zida" koje je uveo regulator, pristup podacima Optime Telekom je ograničen.

Uprava kao glavni donositelj poslovnih odluka prati poslovne rezultate poslovnih jedinica zasebno u svrhu donošenja odluka o alociranju resursa i ocjena rezultata. Rezultat segmenta se procjenjuje temeljem kontribucijske marže II ili Dobit iz osnovne djelatnosti (kao što je prikazano u tabeli ispod).

Zemljopisne objave Grupe temelje se na zemljopisnom položaju njenih korisnika.

Menadžment Grupe ne prati imovinu i obveze po segmentima te iz toga razloga nisu objavljene te informacije.

Podružnice u stopostotnom vlasništvu Iskon Internet, Combis, KDS i E-tours su konsolidirane u odgovarajućim poslovnim segmentima.

Za razdoblje završeno 30. rujna 2014. godine	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	2.948	2.080	-	113	5.141
<i>Prihodi od usluga, ispravljeno</i>	2.717	1.924	-	-	4.641
<i>Prihodi od prodaje robe</i>	160	58	-	-	218
<i>Ostali prihodi, ispravljeno</i>	71	98	-	113	282
Direktni troškovi – proizvodni	(202)	(184)	-	(23)	(409)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(10)	(53)	-	-	(63)
Kontribucijska marža I	2.736	1.843	-	90	4.669
Direktni troškovi – neproizvodni	(408)	(479)	-	(2)	(889)
Rezultat segmenta	2.328	1.364	-	88	3.780
Ostali prihodi	-	-	85	-	85

Ostali operativni troškovi	(332)	(317)	(1.249)	(33)	(1.931)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(1.012)	-	(1.012)
Dobit iz osnovne djelatnosti	<u>1.996</u>	<u>1.047</u>	<u>(2.176)</u>	<u>55</u>	<u>922</u>

Tromjesečno razdoblje 1. srpanj 2014. do 30. rujna 2014.	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	1.015	725	-	113	1.853
<i>Prihodi od usluga, ispravljeno</i>	900	657	-	-	1.557
<i>Prihodi od prodaje robe</i>	53	20	-	-	73
<i>Ostali prihodi, ispravljeno</i>	62	48	-	113	223
Direktni troškovi – proizvodni	(68)	(68)	-	(23)	(159)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(8)	(12)	-	-	(20)
Kontribucijska marža I	939	645	-	90	1.674
<i>Direktni troškovi – neproizvodni</i>	(130)	(171)	-	(2)	(303)
Rezultat segmenta	<u>809</u>	<u>474</u>	<u>-</u>	<u>88</u>	<u>1.371</u>
Ostali prihodi	-	-	16	-	16
Ostali operativni troškovi	(112)	(91)	(407)	(33)	(643)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(352)	-	(352)
Dobit iz osnovne djelatnosti	<u>697</u>	<u>383</u>	<u>(743)</u>	<u>55</u>	<u>392</u>

Za razdoblje završeno 30. rujna 2015. godine	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	2.825	2.042	-	323	5.190
<i>Prihodi od usluga</i>	2.557	1.865	-	-	4.422
<i>Prihodi od prodaje robe</i>	147	74	-	-	221
<i>Ostali prihodi</i>	121	103	-	323	547
Direktni troškovi – proizvodni	(161)	(150)	-	(71)	(382)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(34)	(18)	-	(2)	(54)
Kontribucijska marža I	2.630	1.874	-	250	4.754
Direktni troškovi – neproizvodni	(370)	(570)	-	(4)	(944)
Rezultat segmenta	<u>2.260</u>	<u>1.304</u>	<u>-</u>	<u>246</u>	<u>3.810</u>
Ostali prihodi	-	-	61	-	61

Ostali operativni troškovi	(305)	(278)	(1.213)	(82)	(1.878)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(1.075)	-	(1.075)
Dobit iz osnovne djelatnosti	1.955	1.026	(2.227)	164	918

Tromjesečno razdoblje 1. srpanj 2015. do 30. rujan 2015.	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	987	793	-	105	1.885
<i>Prihodi od usluga</i>	873	729	-	-	1.602
<i>Prihodi od prodaje robe</i>	70	23	-	-	93
<i>Ostali prihodi</i>	44	41	-	105	190
Direktni troškovi – proizvodni	(56)	(60)	-	(23)	(139)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(12)	(6)	-	(1)	(17)
Kontribucijska marža I	919	727	-	83	1.729
Direktni troškovi – neproizvodni	(145)	(243)	-	50	(338)
Rezultat segmenta	774	484	-	133	1.391
Ostali prihodi	-	-	23	-	23
Ostali operativni troškovi	(95)	(82)	(394)	(76)	(647)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(366)	-	(366)
Dobit iz osnovne djelatnosti	679	402	(737)	57	401

Odnosi s vladajućim i njime povezanim društvima

U prvih devet mjeseci 2015. godine nije bilo transakcija između povezanih osoba koje su u tom razdoblju značajno utjecale na financijski položaj i poslovanje Grupe.

U prvih devet mjeseci 2015. godine nije bilo promjena u transakcijama između povezanih osoba koje su navedene u godišnjem financijskom izvješću za 2014. godinu, a koje su značajno utjecale na financijski položaj i poslovanje Grupe u prvih devet mjeseci 2015. godine.

Poslovni odnosi koje su HT d.d. i njegova povezana društva u prvih devet mjeseci 2015. godine poduzeli s vladajućim i njime povezanim društvima mogu se podijeliti kako slijedi:

Transakcije s povezanim društvima

Poslovni odnosi s povezanim poduzećima se odnose na društva u vlasništvu društva Deutsche Telekom AG (DTAG). Grupa ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključuju slanje i primanje međunarodnog prometa prema i od navedenih društava.

U prvih devet mjeseci 2015. godine Grupa je ostvarila ukupne prihode od povezanih poduzeća od međunarodnih obračuna u iznosu od 58 milijuna kuna (prvih devet mjeseci 2014. godine 69 milijuna kuna), dok su ukupni troškovi od međunarodnog prometa iznosili 60 milijuna kuna (prvih devet mjeseci 2014. godine 62 milijuna kuna).

Društva DTAG-a pružila su intelektualne usluge Grupi u vrijednosti od 10 milijuna kuna u prvih devet mjeseci 2015. godine (prvih devet mjeseci 2014. godine 19 milijuna kuna).

Naknade članovima Nadzornog Odbora

Predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok ostali članovi Nadzornog odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i predsjednik Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za naknade i imenovanja Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Sukladno politici DT-a AG, predstavnici DT-a AG ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

Nadzorni odbor je u srpnju 2013. godine osnovao Odbor za održivost. Odbor se sastoji od tri člana, dva vanjska stručnjaka i jednog člana Nadzornog odbora. Pravo na mjesečnu naknadu u iznosu 0,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu ostvaruju članovi Odbora za održivost koji nisu članovi Nadzornog odbora. Naknadu je tijekom 2014. godine primao samo jedan član i to ne izravno nego se naknada, sukladno njegovoj uputi, uplaćivala u korist Fonda za stipendiranje hrvatskih branitelja i djece hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

Radi ispunjenja zadatka Odbora za održivost, Nadzorni odbor je u prosincu 2014. godine donio odluku o njegovom raspuštanju.

U prvih devet mjeseci 2015. godine Grupa je isplatila ukupan iznos od 0,6 milijuna kuna (prvih devet mjeseci 2014. godine 0,4 milijuna kuna) članovima Nadzornog Odbora. Nisu se davali zajmovi članovima Nadzornog odbora.

Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ukupan iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Grupe za prvih devet mjeseci 2015. godine iznosi 31 milijun kuna (prvih devet mjeseci 2014. godine 34 milijuna kuna). Naknade ključnim članovima menadžmenta odnose se na kratkoročna primanja zaposlenih. Ključni članovi menadžmenta su članovi Uprave Društva i ovisnih društava i operativni direktori Društva koje zapošljava Grupa.

9. Izjava Uprave Hrvatskog Telekoma d.d

Prema našem najboljem saznanju, nerevidirana financijska izvješća društva Hrvatski Telekom d.d. (u daljnjem tekstu: Društvo) i nerevidirana konsolidirana financijska izvješća Društva i njegovih povezanih društava (u daljnjem tekstu: Grupa), sastavljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI), daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja Društva i Grupe.

Izvješće posloводства za prvih devet mjeseci 2015. godine sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Grupe uz opis značajnih rizika i neizvjesnosti kojima je Grupa izložena u cjelini.

g. Davor Tomašković, predsjednik Uprave (glavni direktor)

g. Kai-Ulrich Deissner, član Uprave i glavni direktor za financije

gđa Nataša Rapačić, članica Uprave i glavna operativna direktorica za privatne korisnike

g. Thorsten Albers, član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije

g. Boris Batelić, član Uprave i glavni direktor za korisničko iskustvo

U Zagrebu, 29. listopada 2015.

10. Prezentacija podataka

Osim ako kontekst ne zahtijeva drukčije, pojam „Grupa HT“ ili „Grupa“ ili „HT“ u ovoj objavi označava društvo Hrvatski Telekom d.d. zajedno s njegovim ovisnim društvima.

Pojam „HT“ ili „Društvo“ odnosi se na društvo Hrvatski Telekom d.d. Nakon pripajanja T-Mobilea d.o.o. društvu Hrvatski Telekom (HT d.d.), koje je stupilo na snagu 1. siječnja 2010., Grupa je organizirana u dvije poslovne jedinice: Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike i Poslovnu jedinicu za privatne korisnike.

Shodno tome, pojam „poslovni korisnici“ odnosi se na poslovanje koje se obavlja u Segmentu poslovnih korisnika unutar Društva.

Pojam „privatni korisnici“ odnosi se na poslovanje koje se obavlja u Segmentu privatnih korisnika unutar Društva.

Pojam „Iskon“ odnosi se na Iskon Internet d.d., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „Combis“ odnosi se na Combis d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „KDS“ odnosi se na KDS d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „E-tours“ odnosi se na E-tours d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „Optima“ odnosi se na Optima Telekom, društvo u postspunosi konsolidirano u financijska izvješća Grupe od 1. srpnja 2014.

Pojam „Agencija“ u ovoj objavi odnosi se na Hrvatsku agenciju za poštu i elektroničke komunikacije, hrvatsko nacionalno regulatorno tijelo.

11. Izjava o odricanju od odgovornosti

Ovaj dokument sadrži određene izjave koje se odnose na budućnost u pogledu financijskih uvjeta, poslovnih rezultata i poslovanja Grupe. Te izjave predstavljaju očekivanja ili uvjerenja Društva u vezi s budućim događajima i uključuju poznate i nepoznate rizike i neizvjesnosti koji bi mogli dovesti do bitnih razlika kod stvarnih rezultata, radnog učinka ili događaja u odnosu na one koji su navedeni ili pretpostavljeni u ovim izvješćima. Dodatne informacije u vezi s važnim čimbenicima koji bi mogli dovesti do bitnih odstupanja od stvarnih rezultata mogu se naći u izvješćima Grupe na www.t.ht.hr.